

AVCTARIUM

ADDITAMENTORVM AD CORPORIS VOL. III

supra p. 1—104.

AEGYPTVS.

ALEXANDREA (supra p. 1).

1324 ad Eph. II n. 330. 337. Duae hae tabellae nuper cura Gastonis Maspero inlatae sunt in museum Bulacense. Id qui curat subpraefectus Urbanus Bouriant utramque misit descriptam, confirmans ita quam proposui lectionem, nisi quod in n. 330 puncta adsunt nulla legiturque v. 2 ΜΗΤ. Supra titulum cernitur imago similis ei quam descripsi ad n. 337; in utraque miles dextra tenet hastas binas.

1325 tabula marmorea alta c. 50, lata c. 60, Alexandriae a. 1882 emptā a Maspero et collocata in museo Bulacensi n. 5452.

femina in lecto iacens

		D		M		AN
QVE	pes	AVRELIE	AQVILLIE	FILIE	PA	pes
BIXIT	lecti	RENTES	BENE	MERENTI	FECERV	lecti
						MES
						III

Maspero misit descriptam.

I AURELIE lapis.

COPTVS (supra p. 5).

1326 ad Eph. V n. 15. Laterculum heliographice expressum edidit Ernestus Desjardins in eph. *Bulletin du comité des travaux historiques et scientifiques, archéologie* 1883 p. 178—183. Eam tabulam qui inspexerit, recte titulum supra editum esse intellet, id quod etiam Desjardinius iam professus est. Idem de titulo tertium disseruit in eph. *Bulletin trimestriel des antiquités africaines* 3 (1884) p. 182—192. Singillatim haec habeo adnotatis adicienda.

ad B, 7. Robertus Mowat. qui inscriptionem hanc repetivit bis *bull. épigr. (de la Gaule)* vol. 3 p. 199 et vol. 4 p. 35, litteris tribus *b 7 F·S·S·* contendit significari *fit summa summarum*; et verum est *supra scriptarum cohortium* minus recte scribi quam *cohortium supra scriptarum*, neque id me fugit. Sed deterruit me cum litterarum singularium nullo exemplo confirmatarum admissio tum locutio appositive formata sane insolita *fit summa summarum centuriones X*. Iam vero existimo erravisse me et verum vidisse Mowatium, recordatus calculorum apud Catonem de agri cult. c. 22, 3. Ibi enim post singulas summas relatas quae sequitur ex coniunctis effecta, ei bis praemittuntur notae *s·s·*, id quod vere videtur interpretandum esse non, ut adhuc factum est, *summa sumptus*, sed *summa summarum*, cum in simili loco (5, 2, 5) Columella sic scribat: *utramque summam componito: fiunt pedes XXXIX milia*. Quam ob rem locutio haec vere videtur propria fuisse veterum calculatorum et tabulariorum et ab his pervenisse ad poetas Plautum et Lucretium aliosque (Seneca epist. 40 fin.).

ad B, 10. De lacco vocabulo nuper egit Franc. Buecheler in eph. Monacensi *Archiv für lateinische Lexicographie und Grammatik* vol. 1 (1884) p. 285. Potest conferri quod in titulo excepto Damiae in Trachonitide (Lebas-Waddington n. 2452) legitur: τὸ μνημα καὶ τὴν αὐλήν καὶ τὸν ἐνόντα λάϊκον καὶ πυκῶνα ἐφ' ἑαυτοῦ.

ad B, 15. Idem Mowatius quod hoc loco legitur *castram* interpretatus est *castra m(a)iora*, perperam; nam fuisse Copti castra bina iam, sublato errore Desjardinii legentis *b 15 u* pro *ET*, amplius non erit qui defendat, nec licet tenorem scripturae aequabiliter decurrentem interrumpere interposita nescio qua littera singulari non ad legitimam normam, sed temere plane excogitata. Contra qui comparaverit inter alia similia quod est in titulo nuper in Africa erudato (supra p. 541 n. 1233) anni ante Chr. 2 *imp. Caesarem Augusto M. Plautio Silvano*, mihi adsentiet auctorem alterius additamenti (nam xv. duo *b 14. 15* ab alia manu exarati sunt) vitio sermonis vel pronuntiationis *castram* dedisse pro *castra*.

VIAE AEGYPTI (supra p. 12).

1327 ad Eph. V n. 18. Eduardus Naville per litteras certiosem me fecit tabulam hanc (*dalle de calcaire blanc de 35 centimètres de largeur sur 30 de hauteur*) repertam Tell-el-Maschuta inter rudera castris Romani inscriptam esse sic:

DD NN VICTORIBVS
 MAXIMIANO ET SEVERO a. 306/7
 IMPERATORIBVS ET
 MAXIMINO ET CONSTANTINO
 5 NOBILISSIMIS CAESARIBVS
 AB ERO IN CIVSMA
 M VIII B

Ita cum iam et de lectione constet et ne hoc quidem amplius defendi possit erravisse quadratarium in numero bis enuntiato tam Latine quam Graece, Clysma huius tituli non potest esse id quod fuit prope Arsinoen distans ab Heroonpoli m. p. LXVIII, sed fuerit necesse est alter locus cognominis, scilicet, ut indicant mensurae, situs prope Isma'îliya ad lacum Timsâh. Nec causa latet; nam κλύσμα cum significet eum locum, quem undae maris extremae adluunt, id utrique situi pariter aptum est. Heroonpolis enim Straboni 16, 4, 2 p. 767 est πρὸς τῷ Νείλῳ μύχος τοῦ Ἀραβίου κόλπου (quae verba nulla emendatione indigent) et appellatur ab ea alter sinus maris Arabici (Ptolemaeus 2, 1, 6: διὰ τοῦ καὶ τῶν Ἡρώων πόλιν μυχῶν. 5, 17, 1: κατὰ τὸν Ἡρωοπολίτην κόλπον).

SYRIA PALAESTINA.

BETHLEHEM (p. 21).

1328 ad n. 115. Augustinus Scholz (*Reise in die Gegend zwischen Alexandrien und Paraetonium, die libysche Wüste, Siwa, Egypten, Palaestina und Syrien*. Lipsiae et Soraviae 1822. 8. pp. 305) p. 162 primus edidit sic:
DEL AVREL.

AELIA CAPITOLINA (p. 21. 969. Eph. II, 292).

1329 Hierosolymis rep. ab ecclesia sepulcri sancti ad orientem.

I M P {
PART }

Clermont-Ganneau in eph. Londiniensi *the Mail* 21 Apr. 1884, cui misit archimandrita Hierosolymitanus.

Fortasse principium tituli editi n. 116.

SYRIA.

BERYTVS (supra p. 18).

1330 ad Eph. V n. 20. Portoria Syriae tangunt item enarrator litorum maris rubri c. 19: εἰς αὐτὴν (Leucen Comen in Arabia) καὶ παραλήπτῃς τῆς τετάρτης τῶν εἰσφερομένων φορτίων καὶ παραφυλακῆς χάρις ἐκατοντάρχῃς μετὰ στρατεύματος ἀποστέλλεται, et Philostratus in vita Apoll. 1, 20: παρ-
 ιότητα δὲ αὐτοῦς ἐς τὴν μέσην τῶν ποταμῶν ὁ τελώτης ο ἐπιβεβλημένος τῷ Ζεύγματι πρὸς τὸ πινάμιον ἦγε καὶ ἠρώτα, ὅτι ἀπάγοιεν. Illo loco dubitari non potest agi de vectigali publico populi Romani.

1331 Deir el Kalá.

IVNONI ORI
 CINAE C IV
 LIVS MAXI
 MVS FECIT
 5 V · L · m · S

Clermont-Ganneau in eph. Londiniensi *the Mail* 21 Apr. 1884 edidit missam a proxeno Dano Loytved Beryti degente.

1332 Deir el Kalá.

MATRI · MATVTAE
 FLAVIA·T·FIL·NICOLAIS
 SADDANE · ANTISTI
 VETERIS·EX RESPONSO
 5 DEAE · IVNONIS · ARAM
 FECIT · DEDICAVITQVE

Clermont-Ganneau l. c. ab eodem. Idem tituli meminit *Revue critique* 5 Nov. 1883.

Duplex nomen est feminae et Graecum et Syriacum; hoc, scilicet *Caddan*, redire Syriace et Hebraice in sarcophago reperto in monumento regio Hierosolymitano monet editor. Vir pertinuit fortasse ad nobilem stirpem Antistiorum Veterum.

1333 Deir el Kalá.

EX · VOTO · M · TITTI · RE

Clermont-Ganneau l. c. ab eodem.

X. *Dumeir* (p. 23).

1334 ad n. 130. Repertam eodem loco, scilicet a Damasco in via ad Euphratem, hora dim. a Maksura ad orientem, inter rudera q. d. Girbet Maksura, in moenibus castelli, misit Moritzius charta expressam. Sunt in lapide quae coniectura restituit Borghesius; praeterea leg. 4 fin. Σ . — 5 fin. AV/ — 6 fin. TRIB PTI — 7 n — 8 CHA/ — 10 A/ — 12 PRAE/

HEMESA (*Homs*).

1335 prope Tayiba inter Kalaat el Hosn (prope Homs) et Hamam in vinea.

vir stans volumen
tenens

• • / A I / A V
E V R I / C I O I I I
V I X I T A N X X

A V E
R V R C
X X X V I I

Ectypum Sachauio misit proxenus noster Damascenus Lüticke, sed in quo omnia incerta sint praeter prioris tituli v. 3; nihilo minus recepi propter locum.

NICOPOLIS SELEVCIDIS (*Niböli*, nunc *Islâhie*).

1336 utrum in columna scriptum sit an in pila, nescimus. *Islâhie*.

IMP • DIVI • AVG • F • AV|gustus pontifex
MAXIM • COS • III TR|ib. pot. .. uian?
AVGVSTAM • NICOPOL|itanam cn. sentio*
SATVRNINO • LEG • CAE|s. aug. curante fecit

Ectypum Puchsteinio misit Hamdi Bey director musei Constantinopolitani.

Titulum a principio integrum esse probabile est neque tamen certum; de punctis quoque non omnino constat. Ipsa lectio certa est. Divi Augusti filius sine dubio Tiberius est, quamquam parum recte et primo et quarto versu praenomen naturale suppressum est et illo loco substitutum paternum a filio non admissum; similiter erratum est in miliaris Africanis C. X, 10018. 10023 et in titulo Imoski in Bosnia reperto apud Hirschfeldium *arch.-epigr. Mitth.* 8 p. 110. Consul IV cum Tiberius fuerit per a. 21—30, eo tempore titulus scriptus sit necesse est. Syriam Pisone legato Augusti a. 19 p. Chr. expulso administravit legatorum qui in provincia erant vetustissimus Cn. Sentias Saturninus is qui fasces gesserat a. p. Chr. 4, eumque verisimile est hoc titulo nominari, sive legatus legionis fuit deficientis legati

provinciae praepositi vices gerens, sive iussu Tiberii successor datus Pisoni; hoc praefero, cum quoniam legatus legionis Augusti vocabulum raro adsumit, tum quod vix credibile est Syriam per biennium iusto praesidecaruisse. Itaque L. Aelius Lamia, qui per complures annos ad eum quo obiit 33 p. Chr. Syriae ita praefuit ut ipse Romae degeret, Pacuvius legatus legionis provinciam administraret (Tac. ann. 6, 27; Seneca ep. 12, 8), non Pisoni successit, ut adhuc credideramus, sed Saturnino. — 2 extr. supplementum quamquam dubium est potestque de opere publico diverso cogitari, certe inde confirmatur quod egregie coniecit Kiepertus (apud Puchsteinium in actis minoribus academiae Berolinensis a. 1883 p. 30) oppidum dictum hodie Islâhîe, olim autem Nibôli¹⁾ esse Nicopolim antiquam sitam in ipsis confiniis Ciliciae et Syriae supra sinum Issicum in mediterraneis. Ea quamquam non recte apud Stephanum Byzantium (s. v. Ἰσσός) eadem dicitur atque Issus clara victoria Alexandri, sed una cum Isso memoratur a Strabone 14, 9, 19 p. 676, item a Ptolemaeo 5, 8, 7 collocatur in Ciliciae mediterraneis, cum Issum recenseat in litore, ab ipso illo proelio nomen videtur traxisse; nam tam prope ab Isso abest, ut facile aliqua ratione victoria Issica ad ea loca pertinere potuerit, censetque Kiepertus (apud Droysenum *Gesch. des Hellenismus* 3^e p. 201) Darium ibi castra habuisse ante proelium ad Issum factum. Eius civitatis nummi sunt inscripti Ναιζοπολιεῦων Σελευκίδος similiterve (Eckhel 3, 322; Mionnet 5, 265; S. 8, 181). Collocatur a Strabone l. c. ad sinum Issicum, a Ptolemaeo, ut modo vidimus, in mediterraneis Ciliciae, a Malala l. 12 p. 297 in Cilicia, ab Hierocle p. 713 in provincia Euphratensi (cf. stadiasmus maris magni c. 154); denique itinerarium p. 190 viam enarrat hanc: *Nicopoli — XIII — Aliaria — XV — Gerbedisso — XX — Dolicha — XXIII — Zeugma* et sic deinceps Edessam.

¹⁾ Botanicae causa qui a. 1864 hanc regionem peragravit Haussknechtius itemque Beryti degens Hartmannus narrarunt Kieperto oppidum iam mutato nuper nomine nuncupatum Islâhije, quod significat Reformatoriani, antea dictum fuisse Nibôli.

Marasch.

1337 Marasch (ubi fortasse Antiochia fuit ea quae ad Euphraten dicitur sive ad Taurum) intra oppidum dicebatur reperta esse.

Descripsit Puchstein a. 1883 et ectypum dedit.

1 et 7 parum certi sunt; in hoc legit Puchstein ¹ 21ANI.

CILICIA.

SELINVS (p. 44).

1338 ad n. 225. Descripsit nuper Luschan medicus Vindobonensis. Adde ante v. I D · M.

LYCIA ET PAMPHYLIA.

MYRA (supra p. 24).

1339 ad n. 232 = Eph. V n. 34. Primum prodit, ut monuit Benndorfius, in volumine inscripto *Ansichten von der Türkei, hauptsächlich von Caramanien nach den Originalzeichnungen des Herrn Ludwig Mayer mit Erläuterungen von I. A. Bergk* edito Lipsiae a. 1812 tab. 2.

CAPPADOCIA ET GALATIA.

ANTIOCHIA PISIDIAE (p. 54).

1340 ad n. 292. Descripsit Ramsay, legens 1 NOV — 2 PRISCI — FLAVONA — 3 RV — 4 APRONANC — 5 STITIB — 6 TRIBIATIC'EGVIFER-CAPA.

1341 ad n. 293. Descripsit Ramsay ex lapide ita, ut nos emendavimus coniectura.

1342 ad n. 303. Descripsit Ramsay, legens 1 VVPETILIAMF — 4 ΠΕΡΔΙΑ — 5 ΑΥΤΙΑ — 6 ΠΙΑΩ.

1313 basis quadrata Yalovadj in coemeterio.

IMPERATORI CAESARI
FLAVIO VALERIO
CONSTANTINO
PIO FEL INVICTO
3 AVGVSTO

Ramsay descripsit.

1344 columna Yalovadj in coemeterio.

P · A N I C I O
 P · F · S E R · M A X I
 M O P R A E F E C T O
 C N D O M I T I A E N O B A R
 5 B I P · P · L E G X I I F V I M P R A E F
 C A S T R O R L E G I I A V G I N
 B R I T A N N I A P R A E F E X E R
 C I T V Q V I E S T I N A E G Y P T O
 D O N A T O A B I M P D O N I S
 10 M I L I T A R I B V S O B E X P E D I T I
 T I O N E M H O N O R A T O
 C O R O N M V R A L I E T
 H A S T A P V R A O B B E L L I M
 B R I T A N N I C C I V I T A S
 15 A L E X A N D R Q V A E E S T
 I N A E G Y P T O H C

Ramsay descripsit nocte ingruente, quod exemplum et ipse misit et Waddington.

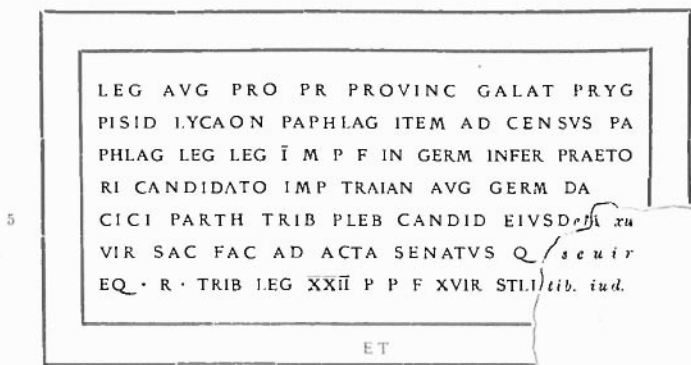
2 fin. hiatus non notatur. — 7 fin. traditur EXO.

P. Anicii Maximi huius, quem tam ex tribu quam ex statuæ dedicatione colligitur origine Antiochenum fuisse, filius fortasse fuit Anicius Maximus proconsul Bithyniae nominatus a Plinio ep. ad Trai. 112. — Cn. Domitius Ahenobarbus, omnino pater Neronis imp., consul a. 32 p. C., defunctus a. 40 (Suetonius Ner. 6), cum Antiochiaë Irviratum admisisset, hunc Maximum praefectum sibi nominavit, acceditque is ad perraros eius generis praefectos inventos primis imperii temporibus extra domum imperatoriam (*Staatsrecht* 2 p. 801). — Praeterea cursus honorum totus castrensis est. Gregalis militia cum solito more praetereatur, remansit inde quod legitur v. 9—11 Maximum ab imperatore, cuius nomen tacetur, fortasse igitur Gaio, ob expeditionem nescio quam donis militaribus donatum esse; quae erunt torques armillae phalerae ipsae suppressae propter maiora dona postea adepta. Nam solent dona militaria extra honorem ordinem post eos collocari. — Perfunctus caligata militia, item primipilatu legionis XII fulminatae in Syria tendentis Maximus in exercitu meruit qui a. 43 in Britanniam missus est, scilicet legionis II Augustae praefectus castrorum; de quo officio diligenter exposuit Gustavus Wilmanns in hac *Ephem.* vol. I p. 81 seq. Ob id bellum Maximus donatus est hasta pura et corona murali. Inde primum opinor intellegitur, qualia dona eiusmodi praefecto legitime conveniant; nam tituli eorum reliqui dona memorantes rem non deciderunt, cum in Fabrianensi (*Eph.* l. c. p. 85 n. 25) dona ad centurionatum neque ad praefecturam spectent, tituli Amastriani (supra n. 87) neque ipsa omnia ad praefecturam pertineant et praeterea a solita ordinatione plane recedant. Sunt autem ea fere, quae bona aetate tribunis militum et praefectis cohortium dari solent, ut exempli causa praefecto cohortis a Vespasiano dantur corona aurea et

hasta pura (C.V, 875). — Post praefecturam castrorum legionis II Maximus factus est praefectus exercitus Aegyptiaci, quo munere fungentem Alexandrini honoraverunt statua in patria posita *h(onoris) c(ausa)*. Sed id officium quo spectet, videndum; novum enim in titulis certe accidit. Posteriore aetate cum una sola legio in Aegypto tenderet, ei ita praefuisse praefectum castrorum, ut legati legionis vices faceret et solum praefectum Aegypti super se haberet, constat cum ex titulo n. 6025 scripto imperante Pio, quo praefectus Aegypti et praefectus castrorum aedificium a militibus factum ita omnino dedicant ut alibi solent simul dedicare legati duo provinciae et legionis, tum ex ipso testimoniorum defectu; nam si inter hos gradus fuisset praefectus legionis a castrorum praefecto diversus et ei praepositus, eius instituti aliquod indicium superesset. Collegit inde Wilmannsius (l. c. p. 91) quo tempore in Aegypto plures legiones tendebant, singulis praefectos castrorum praefuisse parentes omnes praefecto Aegypti, neque aliter potuit, cum praesertim Strabo 17, 1, 12 Romanorum Aegypti administrationem enarrans et magistratus omnes enumerans de praefecto exercitus taceat, Tacitus quoque (hist. 1, 11) similiter eam adumbret, in bellis denique quotquot ad eam provinciam pertinuerunt soli praefecti provinciae commemorentur. Sed hoc ut recte referetur ad tempora Augusti, quippe quibus tres legiones Aegyptiacae ternis castris tenderent, una Alexandriae, altera Babylone, tertia alio loco (supra p. 9), ita haec ordinatio non potuit non mutari, postquam una legione ex Aegypto abducta duae reliquae coniunctae ad Alexandriam tendere coeperunt; nam secundum ea quae ipse Wilmannsius l. c. p. 91 exposuit castris licet geminis unus tantum praefectus est. Is autem cum ab altera utra legione nominari non possit, recte appellatur *praefectus exercitus qui est in Aegypto*. Redit ipsum vocabulum non in titulis, sed apud Philonem (adv. Flaccum 13). Is narrans res Alexandriae gestas imperante Gaio centurionem ait ex urbe missum, ut praefectum Aegypti vinctum Romam duceret, cum escendisset, militem quandam iussisse sibi indicare *τὴν οἰκίαν στρατάρχου τούτου* (non τοῦτο) *γὰρ ἐβούλετο τὸ ἀποδέχσθαι ἀνευγκεῖν, ἵνα καὶ ἂν οἴη πολυχειρίας, εὖχῃ τὸν συναγωνισόμενον*. Unde cum aliunde constet sub Nerone certe duas legiones in iisdem castris Alexandrinis tetendisse (Iosephus bell. 2, 18, 8. 4, 10, 5; supra p. 9), id hinc colligimus iam a. 38 similiter obtinuisse; nam *στρατάρχου* mentio recte explicari non potest nisi adsumptis castris geminatis. Similiter quod Litterius Fronto, qui in bello Iudaico Titi a. 70 vexillationibus miliaribus duarum legionum Aegyptiacarum praefuit, *στρατοπεδάρχης* appellatur *τῶν ἀπ' (ἐπ' Alexandre apud Renierum proposuit) Ἀλεξανδρείας δύο ταγματίων*, recte Renierus (*conseil de guerre tenu par Titus p. 48 seq.*) eo rettulit, quod castris praefuit utriusque legionis, addens etiam T. Suedium Clementem, qui *anno II T(iti) imp. n(ostr)i*, id est 79, Memnonem exaudivit *praefectus castrorum* (C. III, 33), utriusque legione praefuisse videri. Nam praefectus eiusmodi ut recte exercitui dicitur praeesse, potuit omnino etiam praefecti castrorum vocabulo uti vocabulis legionum aut additis pariter aut omissis. Desiit qui Alexandriae fuit praefectus castrorum super reliquos eminere, postquam exercitus Aegyptiacus ad unam legionem redactus est; id

1345 Yalovadj in coemeterio.

Ramsay descripsit.

1 fin. ΠΡΥC — 5 fin. ΤΙΥΣΔΙΑ — 7 fin. ΣΤ' traduntur. — Titulus, qui videtur unus fuisse ex pluribus coniunctis, ostendit Galatiam a Cappadocia rursus divisam esse extremis annis Traiani et cum Galatia administratam non solum Phrygiam Pisidiam Paphlagoniam, sed item Lycaoniam. — Is cuius titulus est quod functus est, sub Domitiano ut videtur, cura actorum senatus quaestorius, confirmat quae de officii eius forma antiquiore alibi exposui (*Staatsrecht* 2 p. 864).

1346 Yalovadj in moschea loco alto.

Ramsay descripsit celerapio usus.

6 officialis *a musio* non tessellarium opus videtur curasse, sed is esse qui item appellatur *a studiis Augusti*, quoniam huic soli salarium sestertiorum ducenorum aptum est. — 7. 8 PEPPEPDEI traditur; em. et explevit Ramsay. — 8. 9 fortasse fuit *Aesc[u][l]a[pi]*.

1347 Yalovadj in coemeterio.

Ramsay descripsit.

1348 Yalovadj in pariete moscheae.

C F SER
 MODESTO AEDIL
 VM SINE
 SACERDOT
 5 ab univVERSO
 ordine et POPVLO
 INTEGRA
 ET OB
 PVBLICA
 10 ET
 T A S

Ramsay descripsit.

1349 Yalovadj ibi ubi est n. 293.

SEX T L · F
 NO
 VS · AMICO
 honoris CAUSA

Ramsay descripsit.

1350 Yalovadj.

L · C O E L I V S
 L · F · A N I · M I L ·
 L E G · V I I · E X
 T E S T · F A V S T · L ·

Ramsay descripsit.

1351 in columna Yalovadj in coemeterio.

D POLLEN^{us}
 D F SER PRO^{ctus}
 ΔΕΚΜΟC ΠΟΛΛΕΝ^{ος}
 ΔΕΚΜΟΥ ΥΙΟC CΕΡΤΙΑ
 5 ΠΡΟΚΛΟC

Ramsay descripsit.

1 POLLENHIA, 3 ΠΟΛΛΕΝΤΟC, 4. 5 R pro P traduntur.

1352 in columna Gondane prope Antiochiam Pisidiae.

VENIA PONTIA
 E PONTIVS A

Misit Ramsay.

1353 Yalovadj.

VV RVBRIA porta TERTI^o
 FRARI IIE^c

Ramsay descripsit.

APOLLONIA Pisidiae (supra p. 34).

1354 *Yassi Euren four miles east of Olou Borlou, in wall of mosque.*

HERCVLI
R E S T I T V T O R I
C · IVLIVS · HILARIO

C. Wilson descriptam dedit Ramsayo.

SAGALASSVS (*Aghlasun*) Pisidiae (supra p. 34 n. 69).

1355 ad Eph.V n. 69. Cum hoc termino reperto medio loco inter Sagalassum Pisidiae et Apameam Phrygiae in scripto FINIS CAESARIS N. componendus est ineditus in vico Duwar a lacu Ascanio (hodie Buldur) ad occidentem nuper repertus a Ramsayo, secundum quem legatus Galatiae Q. Petronius et procurator L. Pupius Praesens (cf. C. I. Gr. n. 3991) eo ipso loco terminaverunt inter Sagalassenses et Neronem Caesarem.

CREMNA Pisidiae (p. 55. 975).

1356 Budjak ad fontem hora una a Cremna ad orientem.

ux^{AC}ORI CARISS^{mac si}
BIQ^{ne}

Ramsay descripsit.

COMAMA (inter *Urgüdlis* et *Karibdje*) Pisidiae.

Comamae rudera nuper investigavit Ramsay inter meridiem et occidentem a Cremna in colle qui medius emergit ex valle interposita inter vicos Urgüdlü et Karibdje (indicantur uterque in mappa Kiepertiana actorum minorum acad. Berol. a. 1879 ad p. 298). Ad eam egregius Phrygiae vetustae explorator revocavit locum Ptolemaei 5, 5, 8, ubi in Pisidia post Cremnam coloniam recensetur *Κόμμαρον* (v. l. *Κόμματα*); idem oppidum videtur esse *Κόμματα* quam Hierocles c. 43 collocat in Pamphylia. Ut alia multa Pisidiae oppida ita Comamam quoque ab Augusto colonos accepisse tituli infra scripti patefecerunt.

1357 Comamae.

HADRIANVM *an*
 TONINVM *ε* AVG *ε*
*pi*VM *ε* P *ε* P *ε*
 L · PACCIVS · M · FIL · FAB ·
 5 MONTANVS COMAME
 NVS
 PRO MERITIS QVAE PATRIAE
 EIVS · PRAESTITIT · IN *ε*
 SCRIPTIO · FACTA EST
 10 *p*ERMISSV · Q · VOCONI
 SAXAE · FIDI · LEG · AVG *ε*
 PR *ε* PR

Ramsay descripsit.

3 in. NVM traditur. — 7 PATRIA 'sic' Ramsay. — 7 similiter C. VIII, 5357 statua collocatur *firmante curatore rei publicae, accedente auctoritate proconsulum*; cf. VIII, 1296. — 10 Vocouii Saxae liberae rei publicae ut noti sunt, ita sub Caesaribus stitpem duravisse aliunde ni fallor non constat.

1358 Comamae.

COL · IVL · AVGVSTAI *sic*
 F I D A C O M A M A
 PACCIAN SATVRNINAM *sic*
 PVDICISSIMAM FEMINAM
 5 DEFVNCTAM HONORAVIT
 STATVAE OMNIA INPEN
 DIA EXHIBENTE LVICIAE
 PACCIAE VALERIAE SA
 TVRNINAE FILIAE SV
 10 AE SECVNDVM VER
 BA TESTAMENTI *ε*

Ramsay descripsit.

Ut litterae passim graecissant, *a* est A, *d* aliquoties Δ, ita sermo non solum incomptus est, sed etiam pro *a* finali passim datur *ae* vel *ai*, item 3 *an* pro *am*. — 5 HONORAVB traditur.

OLBASA (Eph. IV p. 32).

1359 ad Eph. IV n. 46. Descripsit denuo Ramsay a. 1884. Sic emenda:

AVREI NICO DVO *uir. col. sta*
 TVAM DEI MARONIS *dul*
 CISSIMAE Patriae *de suo*
 5 ΑΥΡΗΑΙΟC ΝΙΚΩΝ ΔΥΑΝδρι
 ΚΟC ΤΗC ΚΟΛ · ΤΟΝ ΑΝΔΡΙ
 ΑΝΤΑ ΤΟΥ ΜΑΡΩΝΟC ΤΗ ΓΑΥ
 ΚΥΤΑΤΗ ΠΑΤΡΙΔΙ ΕΚ ΤΩΝ
 ΙΔΙΩΝ

1360 ad Eph. IV n. 47. Descripserunt denuo W. M. Ramsay et A. H. Smith, legentes 3 Po // IF.

1361 ad Eph. IV n. 48. Descripserunt denuo iidem sic plenius et rectius:

P · P
C O L O N E A I V L I A sic
O L B A S E N A
C V R A N T I B V S L L I C I
5 N I O B A S I L A E T M C L O
D I O R V F O

I significatur *p(ecuni)a p(ublica)* vel potius *p(ublice) p(osuit)*.

1362 ad Eph. IV n. 49. Miserunt Ramsay et Smith titulum ab ipsis propter temporis defectum descriptum imperfecte et a Turco quodam incuriose charta expressam. Leguntur haec fere, quorum quae cursivis expressi, in cetypo non agnovi.

T I T O / P / / / / / / / / / /
A N I · C O L O N I A O L B A S / / /
E X · R E D I T V · E I V S / / / / /
H Y P S A E O R V M / / / / / / /
5 - C O R N E L I O S Y N / / /
T I T O Q V I N T I O B A L B O / /

1363 fragment of entablature, Olbae.

de	T E R A N V S	E	uateria i . . . .
sua	p) E C V N I A P A T R I A E	V	ulcissimae
c)	Y E T P A N O C K - O Y A A E P I A I		

Ramsay et Smith descripserunt.

I litterae supersunt dimidiatae; in principio traditur c pro e.

Hassan Pascha (p. 56).

1364 ad n. 305. In loco q. d. Hassan Pascha, inter rudera vici antiqui, V m. p. a parietinis Themisonii Phrygiae, hodie Tefenü, titulum denuo repperit a. 1884 Ramsay et explevit sic:

P A N T H E O .
A E D E M E T
A R A M · V O
T V M
5 C I V L I V S C F
F A B R V F V S

VIAE CAPPADOCIAE ET GALATIAE (supra p. 35).

1365 ad Eph. V n. 77. v. II ΕΙΛΘΩ exemplum scriptum Ramsayi.

1366 ad Eph. V n. 79. Misit Ramsay. Errore typographi Waddingtoniani excidit v. ultimus milia numerans:

PNB

1367 miliarium magnum Comamae (vide p. 581).

I M P C A E S A R	
D I V I f. A V G V S t u s p o n t	
MAXIM COS XI D E S	ab altera parte
XII IMP XV TR POT	u. c. 748
5 XIIII VIAM SECA	titulus brevior
CVRANTE · CORN	evanidus totus
a QVILA L E g S V O	
PRO PR F E C I T	
CXXII	

Ramsay descripsit tempore pressus litteras multis locis evanescentes.

4 debuit esse IMP · XIII; vide quae composui mon. Ancyr. p. 25. — TROT 'sic' Ramsay. — 5 SECA non intellego. — 7 LEC traditur. — Milia Ramsay indicat numerari a capite provinciae Apollonia Pisidiae. Legati Galatiae huius nomen alibi non repperi. Crediderim autem hoc titulo epocham coloniarum ab Augusto in Pisidia deductarum accuratius determinari.

1368 columna miliaria Gondane horis tribus et dimidia ab Antiochia Pisidiae Apolloniam versus.

reliqua
 inscriptio evanuit
 XI

Misit Ramsay.

1369 columna alta m. 2, lata infra c. 75, supra c. 50, rep. inter Malatiam et Kirkyeuz Küprü; indigenae eam narrant eo loco collocatam esse a sultano Murad ad indicandum locum pariter distantem hinc a Constanti-nopoli, illinc ab urbe Bagdad.

F B I S ' B O B
 T E S I E O C I ' S
 F . . . H Y S

Guil. Fischbach *ingénieur en chef du Vilayet de Harpout* descripsit a. 1883, quod exemplum missum a Mordtmanno hoc loco proponitur ut cui datum erit lapide examinato emendet.

Wilckeno in actis minoribus acad. Berol. a. 1883 p. 903. Distributio si qua civitati et omnino universitati alicui facienda erat, res ipsa requirebat ut ante diem distributioni destinatum eorum, qui admittendi essent, laterculus aut conficeretur aut certe recognosceretur, et si qua causa erat discipulandi, de iure statueretur. Ita a. a. Chr. 445 cum rex Psammetichus civibus Atheniensibus certam summam misisset civibus distribuendam, ea occasione in multos contra ius pro civibus sese gerentes iudicia facta sunt (Philochorus fr. 90 Muell.; Plutarchus Pericl. 37; Frankel *die attischen Geschwornengerichte* p. 3). Romae quoque antequam frumentationes singulae peragerentur plebis frumentariae recensum factum esse ostendit Suetonius Aug. 20: *populi recensum vicatim egit ac ne plebs frumentationum causa frequentius ab negotiis avocaretur, ter in annum quaternum mensum tesseras dare destinarit, sed desideranti consuetudinem veterem concessit rursus, ut sui cuiusque mensis acciperet*. Recte igitur Onesimus magistratus antequam divisiones a se institutas facerent iubere potuit cives Nacolenses ita recensere, ut cui in eas pecunias ius esset ex laterculo constaret.

1371 Sidi Ghazi in outer wall of the tekhe.

• ALIDIA HELE

• A CALIDIAE

• EMELLAE FI

LIAE MEMORIA

• S

Descripsi ad ectypum, quod dedit Ramsay; idem descripsit de lapide. Litterae ex parte evanuerunt.

AMORIVM Phrygiae (p. 68).

1372 Jirekli non longe ab Amorio.

UIUS · H
TEM · M
O · PEIU

Ramsay descripsit.

DOCIMIVM Phrygiae (supra p. 47).

1373 ad Eph. V n. 102. Descriptum postea misit Ramsay; certe titulus *a* idem est, *b* autem datur sic:

R M PAL II COS

a. 109

1374 ad Eph. V n. 112. Ramsay postea misit exemplum exceptum, ut ait, non ex hoc marmore, sed ex simillimo sic:

IRATI COS SEC

XLVII P

referens ad a. 100 *Traiano III cos.*

1375 ad Eph. V n. 114. Ramsay recognoscens deprehendit id ipsum quod coniectura restitui, nisi quod NO legit pro ANTO .

1376 ad Eph. V n. 116. Recognoscens titulum collocatum alto loco in maeria moscheae Ramsay explevit sic:

LARG E MeSSAL COS   n. 147
 LOCO XXXVII REPR
 OFF ASIAT

I MSSAL traditur. — Simile exemplar, sed imperfectum legitur n. 117. Eadem officina redit n. 118.

1377 ad Eph. V n. 121. Descriptam misit Ramsay sic:

VLVII RIII
 B. E. R. T.
 IAPRO

1378 Itschki Karahissar.

R VERG COS   n. 69

Ramsay misit.

1379 Itschki Karahissar.

	in uno latere:	in altero latere:	
	Λ XXXXXO	NER VERG CO	n. 97
76 ^e	SOD IAX O		
	BCX ¹¹		
	001 ^e	SOD III N IVR	
	MR	AN	

Ramsay misit.

Anni inscripti sunt in altero latere duo 92 (ubi in G traditur pro C) et 100. praeterea fortasse MAR ANT ; in altero, ubi traditur VER (FRGCO) , unus 97.

1380 Itschki Karahissar.

CCCLXX
 B III XIIXXS
 B S E C
 PAL II COS XVI   n. 109

Ramsay descripsit.

1381 Itschki Karahissar.

CIARO II E SEVER COS   n. 146
 LOCO CCXXX
 B TERT
 OFF PELA

Ramsay descripsit. Cf. n. 114 et n. 115.

PERGAMVS Mysiae (p. 76. 978. Eph. IV p. 35).

1387 ad n. 398 = Eph. IV n. 54. Titulum, cuius partem superiorem antiqui descripserunt (inde C. III, 398), partem inferiorem nostrae aetatis viri docti (inde Eph. IV n. 54), integrum primus excepit a. 1883 Fabricius adiutor effossionum nostrarum Pergamenarum. Ara est rotunda, Bergamae in balneis Turcicis (Chatib-Pautra-Liman) posita hodie inverse et ut pars in solo lateat, refosso eo Fabricii iussu tota patefacta, nisi quod deest v. 1 pars extrema.

M AIMILIO · M · F · PAL · PROCVLO · PRAEF · FABR · M LEPIDI · AVG / PROCO

palma;	patera	q u e r c u s;	patera
circa	S A C R V M	circa	corona
eam	corona	eam	
ser-	CIVITAS · PERGAMEN	ser-	
pens	H CAUSA	pens	

1388 basis alta m. 1,38, litteris altis a mill. 35 ad mill. 27, prope viam qua Bergama itur ad Dikeli a meridie vici Tabaklutscha in coemeterio Turcico.

	Δ N · FL · C	/ / / / O
	F O M I N O	I V S O R B I S
	F I L O S O F I	M A G I S T R O
	V E N E R /	O P R I N C I P I
5	P I I S S I M O	E R A T O R I
	V I C T O R I O S	M O A V G V S T O
	P R O P A G A T O	I L I B E R T A T I S
	E T R E I P V B L	A E
10	A E C I L V L C	I V S
	V C P R O C O N	V I C · S · A V D
	A N M O S V	{

Descripserunt Conze et Bohn a. 1883, recognovit hic a me rogatus a. 1884.

D(omino) n(ostro) Fl(avio) C[l(audio) Iulian]o domino [tot]ius orbis, philosoph[ae] magistro, venera[nd]o principi, piissimo [imp]eratori, victorios[issi]mo Augusto, propagato[r]i libertatis et rei publ[ic]ae Aecilulo . . . ius (?) v. c. procon[s.] vic(e) s(acra) aud(iens) d(erotus) n(umini) m(aiestati)[q(ue)] su[ae]? Iulianum appellari philosophiae magistrum novum est, sed minime mirum. Proconsul Asiae alibi quoque appellatur *vice sacra iudicans* (vide quae exposui *mem. dell' Istituto* 2 p. 310). Pro ea locutione vel altera *vice sacra cognoscens* (VI, 510) quae hic substituta videtur esse formula *vice sacra audiens* alibi opinor non legitur; de locutione *vic · s · avd* cave dubites. Nomen proconsulis recuperare non potuimus; fortasse fuit *Ae(lius) Cl(audius) Eulogius*.

1389 punctis triangulis. Bergamae in macerie coemeterii ab ecclesia S. Iohannis orientem versus.

$\left. \begin{array}{c} C \quad F \quad T \\ et \quad alex \quad S \quad A \quad M \quad E \quad ? \quad i \\ T / M \quad O \quad R \quad S \quad \cdot \quad F \end{array} \right\} u$

Fabricius descripsit.

3 potest fuisse *quibus maesta* MORS FVIT similisve lamentatio.

1390 tabula marmorea fracta. Bergamae in acropoli.

$\left. \begin{array}{c} \text{VXORI} \\ \text{---} \\ \text{---} \end{array} \right\}$

Descripsit Conze a. 1883.

GORDVS Lydiae.

1391 Goerdis ad fontem.

Iupa?

DIS   ◊   M

CRESCENTI · AVGG · VER
NAE · DISP · VIXIT ANNIS
LIIII

5   ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΣΥΝ ΤΟΙΣ ΤΕ
ΚΝΟΙΣ ΚΡΗΣΚΕΝΤΙ ΣΥΜ
ΒΙΩ ΜΝΕΙΑΣ ◊ ΧΑΡΙΝ

ΕΠΙΜΕΛΗΘΕΝΤΟΣ · ΠΟΥ
ΚΛΟΥΙΟΥ · ΕΥΦΗΜΟΥ ◊

10   ΕΥΜΟΥΦΟΣ

Petrus Paris *bull. de corr. hell.* 8 p. 384.

10 Εὐμοῦφος signum est ut videtur defuncti.

TRALLES Cariae (supra p. 61).

1392 ad Eph. V n. 163. Edidit nuper Sterret *Mith. des arch. Inst. in Athen* 8 p. 334 non recte.

NYSA Cariae (supra p. 62).

- 1393** ad Eph. V n. 165. Eundem titulum descripsit d. 11 Sept. 1882 medicus Luschan Vindobonensis in mansione viae ferratae Sarai-kjoi, quo dicebatur allatus esse ex Hierapoli. Exempla consentiunt. — In fine potest legi *intra sito*, scilicet intra cancellos vel maceriam; sed magis placet quod antea proposui.

LESBOS insula (supra p. 63).

- 1394** ad n. 451. A. Papadopoulos Kerameus misit descriptam, legens 2 AAE
 pro FLAB — 3 AV — 4 om. in hiatu — 5. 6 GALV CONQANTION
 E E TL PRNMAN

- 1395** ad n. 452. Misit idem, legens 2 EE MAX — 3 in. N om. — 4 PATRI
 AVGC (AN om.).

VIAE ASIAE (vide supra p. 64).

- 1396** ad Eph. V n. 173. Ex parietinis q. d. Καβαρική-Δεξίς sub Bel Cai-
 vèh, ubi posita fuit inversa, basis adlata est ad fontem faciendum eum in
 quo nunc extat. Edidisse se in eph. mihi non visa Ἀνατολίῳ Ἐπιπέρωζήσει
 a. 1 (1873) p. 297 scripsit mihi A. Papadopoulos Kerameus. Legit sic:
 ΔΔΔΔ ΝΝΝΝ | FL CPATIANO | /ALENTINIAN | TH/ODOSIO | ET //NEACI PI|S-
 SIMIS SEMPE. Scribendum erit 5. 6 ET ARCADIO PI|SSIMIS.

- 1397** ad Eph. V n. 174. Hunc quoque titulum bilinguem esse monuit Ram-
 say et explendum ita:

M · A Q V I L L I V S · M F
 C O S
 V
 M A N I O Σ A K Y A A I O Σ
 5 M A N I O Y
 Y Π A T O Σ P Ω M A I Ω N
 E

- 1398** ad Eph. V n. 175. Edidit nuper Sterret *Mith. des arch. Inst. in Athen*
 8 p. 333 suppletum imperite.

bb NN AGAΘHTY
 IMPP BIOCLETIANI
 ω AIΩNIΩI ΛWN
 ET MAXIMIANI
 5 I N V I C T AYTOKPATOPI
 TOYC EΓ ΛYC M AYP BIOCANTIAI EBA
 ΦANECTA ΛYC HΛAMΠPOTATH
 TOYC KAI IEPOHOLEITΩN
 CAPAC ΦAΛOYAA H OΔIC
 10 v ON
 KAIΓAΦOYAA MΛEIMIANO I
 H IEPOHOLEITΩN N M
 H OΔIC

Descripsit Ramsay ediditque in commentario *the cities and bishoprics of Phrygia* (reprinted from the *Journal of Hellenic studies* a. 1883) p. 61.

Inscriptio primaria (quamquam haec et ipsa incisa videtur super titulum cuius reliquiae a dextra supersunt) haec fuit: Ἀγαθῆ τῶ [χρ.] αἰώνῳ αὐτοκράτορι Μ. Αὐρ. [Καίρω] ἡ λαμπροτάτῃ Ἱεροπολίτων πόλεις, ubi mox sublato nomine aut Carī aut (si quidem vere in lapide est, ut esse ait Ramsay, linea — post AYP) Probi substitutum est Diocletiani, ut M. Aurelii praenomina remaneret nec substituerentur vera Diocletiani C. Aurelii Valerii. Eidem columnae deinde alter titulus inscriptus est hic: *dd. nn. imp. Diocletiani et Maximiani invict(orum) Augustorum*: τοὺς ἐπιφανεστάτους Καίσαρας Φλ.α. Οὐαλ. [Κωνσταντι]ον καὶ Γαλ. (in lapide esse ΓΑΡ, non quod requiritur ΓΑΛ adnotat Ramsay) Οὐαλ. Μαξιμιανὸν ἡ Ἱεροπολίτων πόλεις μί(λια)... eadem confusione linguarum casuumque, quae observatur n. 1399. Notabile est in hoc titulo in Oriente reperto Constantii nomen erasum esse, relictum Galerii; id quod in Occidente in contrarium vertitur.

1402 columna magna, Jaraschli, ubi fuit Tacina (conferri iubet Ramsay locum geogr. Rav. p. 106, 4, ubi est *Tagina*, et titulos C. I. Gr. 3956b. c cum add. p. 1106), *five miles N.W. from Deuer and Yasikkeui, at west end of Bouldour lake.*

m' aquillius m' f.
 COS
 CCXXIII
 ΜΑΙ ΙΟΣ ΑΚΥΛΛΙΟΣ ΜΑΝΙΟΥ
 5 ΠΑΤΕΡΟΣ ΡΩΜΑΙΩΝ
 ΕΚΓ

W. M. Ramsay et A. H. Smith reppererunt miseruntque.

Viae Epheso Tralles extant miliaria duo, V (Eph. V n. 174) et XXIX (C. III, 479). Ad eiusdem continuationem hoc miliarium referrem, nisi moneret Kiepertus viam Epheso per Tralles et Laodiccam ad Jaraschli vix superare potuisse numerum mil. CLXXXVIII. — Ramsay adnotat stetisse miliarium in Asia provincia extrema; nam Tacinam oppidum ea compre-

hendi praeter miliarium hoc eo quoque probari, quod in titulo ibi invento C. 3956 *b* = le Bas n. 1700 nominatur proconsul Tarius (non Tadius) Tittianus. E contrario vicum Deuer a Tacina proximum fuisse sub legato Galatiae intellegitur ex supra adnotatis n. 1355.

1403 Elles ad ripam septentrionalem lacus Buldur, quod oppidum Gustavus Hirschfeld (in actis minor. acad. Berol. 1879 p. 322) indicat fuisse quae *Δουζα* est Hierocli p. 667 in Phrygia Pacatiana.

TON ΕΠΙΦΑ
 ΝΕΣΤΑΤΟΝ
 ΚΑΙΣΑΡΑ ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟ
 Η ΒΟΥΔΗ
 5 ΚΑΙ Ο ΔΗΜΟΣ ΚΑΙ
 ΚΩΣΤΑ
 DD NN
 FL · CL · CONSTANTINO MA
 XIMO AVG
 10 ET
 FL · CL · CONSTANTINO · AVG
 ET
 FL · CL · CONSTANTIO AVG

A. H. Smith descripsit et ectypum sumpsit.

6 versum non perscriptum esse ait Smith. — Uterque titulus tam Graecus quam Latinus ab imperito scriptore conceptus est. Priorem cum fortasse destinasset Constantino II patre vivo, perscripto lapide fratrem fratresve adde- re coepit. Posteriore Constantini I defuncti liberis dedicare voluit, sed natu maximum bis enuntiavit, secundum Flavium Claudium dixit pro Flavio Iulio, tertium Flavium Iulium Constantem aut omisit aut latet is in primo- genito bis nominato, quamquam qui *dd. nn.* scripsit, non de tribus, sed de duobus Augustis cogitavit. Omnino hoc solum inde apparet Constantino I defuncto per aliquod tempus Phryges ignorasse, quinam sibi imperarent.

1404 litteris admodum rudibus; v sic est u, c et g vix differunt. Elles.

dbl nnn
 I M P C A E S
 G A L V A L
 M A X I M E I N O a. 308.312
 5 P · F · I N V · A V G · E T
 I M P C A E S F L V A L
 C O N S T A N T I N O
 P · F · I N V · A V G · E T
 I M P · C A E S *uat*
 10 *licinIANO*
 Λ Ο Ν Ι
 Μ C I X

A. H. Smith descripsit et ectypum sumpsit.

Inter 10 fin. et 11 videntur erasa esse verba LICINIO · P · F · INV · AVG. — 11 a LAODICEA interpretatur Ramsay. — Maximinus quamquam a. demum 308 Augustus factus est, cum Constantinus Augustus creatus esset a. 306, Licinius a. 307, nihilominus et in hoc titulo primum locum obtinet et in altero Norico C. III, 5565; scilicet a. demum 312 *senatus*, ut ait auctor de mort. persec. c. 44, *Constantino virtutis gratia primi nominis titulum decrevit, quem sibi Maximinus vindicabat*. Ad id senatus consultum formata sunt miliaria Italiae superioris C. V, 8021 a. 8060. 8963; scilicet ibi Constantinus primus est, Maximinus secundus, tertius Licinius. — Caput viae si fuit Laodicea Phrygiae, ut iudicat Ramsay, Elles vicum sequitur finibus provinciae Asiae comprehensum fuisse et lacum Buldur eam provinciam a Pisidia separasse.

INSTRUMENTVM DOMESTICVM ASIAE (supra p. 66).

1405 sub vasculo cretaceo rep. Pagi ad Smyrnam.

O I / A P E
—
E V H O D I

Misit Papadopulos Kerameus a. 1884.

A C H A I A.

DELVS insula (v. p. 66).

Egregius quem nuper Theodorus Homolle edidit commentarius de Delo Romana (*les Romains à Delos: Bull. de corr. Hellénique* vol. 8 a. 1884 p. 75—158) insulae condicionem, qua septimo potissimum urbis saeculo fuit, et universum rerum Romanarum in his partibus statum clara novaque luce illustravit. Nos autem artis finibus Latine scriptorum monumentorum colligendorum adstricti eo officio ita defungimur, ut qui ipsam rem recte et plene noscere cupiat, cum ad Homolliana ablegemus. Hoc unum dolendum est, quod ex tanta copia monumentorum, quantam Gallorum effossiones Deliacae prodiderunt, bona pars adhuc in schedis delitescit.

1406 ad Eph. IV n. 76. In inventario donorum factorum aedi Apollinis Delii scripto Archonte Demare anno circiter a. Chr. 180, u. c. 574, edito ab Homollio *bull. de corr. hell.* 6 p. 45 v. 147. 148 sic legitur: *στέφανον χρυσουῦν ἐπιγραφὴν ἔχοντα: Μινάτος Μινάτου Τύιος Ρωμαῖος ἐκ Κύμης ἀνέδρακεν. ἄλλο στεφάνιον ἐπιγραφὴν ἔχον: Λεύμιος Ὀππιος Ρωμαῖος Ἀπόλλωνι χαριστήριον. ἄλλο στεφάνιον ἐπιγραφὴν ἔχον: Κίντος Πλάνιος Ἀπόλλωνι εὐχὴν.* Primum secundumque horum Homollius (*bull. de corr. hell.* 8 p. 88) apte composuit cum duobus magistris Mercurii et Maiiae nominatis in titulo n. 76 loco primo secundoque *L. Oppio L. f. et Minato Statio Ori f.*; certe ille quominus idem sit nihil impedit.

1407 basis marmorea fracta lata m. 0,34, alta m. 0,48, crassa m. 0,21, rep. Deli a. 1881.

PHILONICVS
LARIBVS · D ·

Hauvette-Basnault descriptam dedit Homollius, qui ed. *bull. de corr. hell.* 8 p. 128.

1408 parvum epistylum Doricum longum m. 1,27, altum m. 0,21, crassum m. 0,29. Rep. a. 1879 m. Iulio Deli in porticu Philippi extrema meridiem versus.

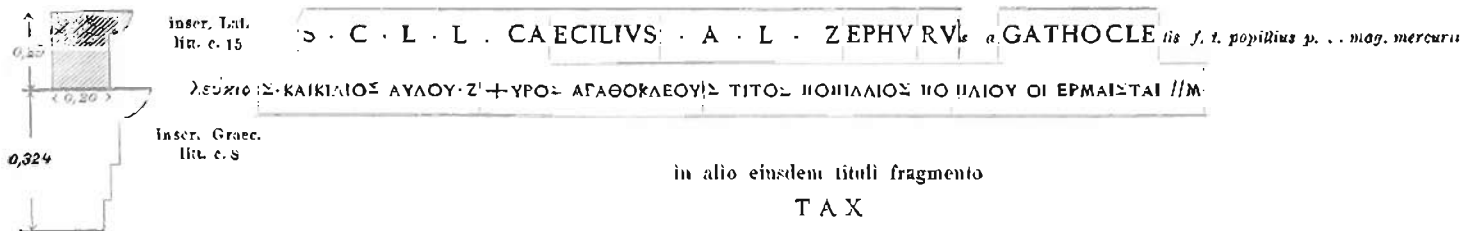
{ IVS · C · L · VS · N · F C · E · R · V · N · I	MANIOS MAARKIOS MANIOY N · M · L · ριος
	MAARKOS AC // ΛΙΟΣ KOINTOY ΣΠΟΡΙΟΣ
	ΟΙ ΕΡΜΑΙΣΤΑΙ ΕΡΜΗΙ ΚΑΙ ΜΑΙΑΙ ΤΟΝ ΝΑΟΝ

Homollius descriptam misit ediditque *bull. de corr. hell.* 8 p. 97.

1, 3 fin. hiatus non adnotatur. — 2, 2 fortasse fuit ΛΟΚΙΑΙΟΣ; Homollius proposuit et ΛΟΛΛΙΟΣ et ΑΟΥΛΙΟΣ.

Similem titulum edidimus Eph. IV p. 42 n. 76. Videntur hic quoque sex magistri nominari M.' Marcus M.' (f. vel l), N. . . . ., . . . ius C. l., M. Lucilius (?) Q. (f. vel l), Sp. . . . ., . . . us N. f., quorum primus et quartus integri fere leguntur Graece, secundi quintique praenomina item Graece, tertii et sexti extrema vocabula Latine. — Praeterea notabilis est dativus Έρμαϊ hic rediens. — Νεμέριος Graecis usitatum est (Dittenberger in *Herma* 6 p. 297).

1409 epistylum Ionicum formae eius, quae infra cernitur; rep. Deli in foro septentrionali ante porticum Hermaistarum ad occidentem e regione cubiculi ex quo prodijt statua C. Ofellii Feri (*bull. de corr. hell.* 5 p. 390).

Homollius, qui ipse non vidit, descriptam misit ediditque *bull. de corr. hell.* 8 p. 118.

Supersunt nomina magistrorum quattuor . . . s. C. l.; L. Caecilius Auli l. (= [Λεύσιος] Καικίλιος Αύλου); Zephyru[s] Agathocle-
[tis f.] (= Ζ[ῆ]φύρος Ἀγαθολέου); [T. Popilius P.] f. (vel l.) (= Τίτος Ποπίλλιος Πεπλήου).

1410 basis marmorea cum foramine in parte summa, lata m. 0,38, alta m. 0,26, crassa m. 0.32; iuxta reperta est statua Herculis finiens in Hermae figuram. Deli rep. ibi ubi prodiit n. 1411.

M · ORBIVS · M · F

MAG

ITALICEIS

Similes sunt tituli Deliaci Graeci tres, unus quem Hermaistae Apolloniastae Posidoniastae facti anno u. c. 657 (ἐπι ὑπάτων Γραίου Κορινθίου Λευτόλου καὶ Ποπλίου Λικυρίου Κράττου) dedicant Πρακλιεῖ καὶ Ἰταλικαῖς (*bull. de corr. hell.* 4 p. 190); alter quem iidem facti anno 680 (ἐπι ὑπάτων Λευκίου Λικυρίου Λευκόλλου καὶ Μαάριου Αὐρηλίου Κόττα) numero duodecim dedicant Ἀπόλλωνι καὶ Ἰταλικαῖς (*bull. de corr. hell.* 8 p. 146); tertius anni incerti quem Philostratus Ascalonita *τραπεζιτεῦων ἐν Δήλῳ* consecrat Ἀπόλλωνι καὶ Ἰταλικαῖς (l. c. p. 128). — *M. Orbivus M. f.* qui hunc posuit potest esse dux Deliorum contra Apellicontem is de quo egi ad n. 1423 Athenaeo dictus Orobius.

1411 litteris miniat. In gradu alto m. 0,15, crasso m. 0,51, qui gradus olim subsellium marmoreum sustinuit, reperto loco antiquo, Deli ad forum septentrionale *dans une petite annexe de forme triangulaire, située à l'angle N.O., dans le voisinage du lac sacré* m. Aug. a. 1880.

C · MARCIVS · C · I · TRVPHO · A · PACONIVS

uno versu

L · I · ALEXANDER · L · MVNDICIVS · L · I ·

sub titulo rudi

DIONVSIVS · A · RAECIVS · N · I · ALEXANDER

stilo delineatus est

L · NOVIVS · I · I · DARDAN

lynter

et ornamenta

Homollius descriptam misit ediditque *bull. de corr. hell.* 8. p. 145.

1412 litteris altis cent. 18 in lapidibus olim iuxta positis XVII qui iuncti longi sunt m. 9,44. Deli rep. in foro inter sept. et occ.

[CE|L·C·|VIG|IV|S·M·F·|M·M|AGVLN|IV|S·M·F·|N·M|AECIV|S·L·L·A|NO| [Q·F·MA|

Reinach misit descriptam ediditque *bull. de corr. hell.* 8 p. 184.

1413 Deli rep. in foro inter sept. et occ.

MAG · FA^{cur}

N · RAECIVS · M · F

ELLIVS · T · F

5

IVS · M · F

· A · L · ANTIM

TRATI

/CON

O

10

OL

Recognovi ad ectypum quod misit Reinach; idem ed. *bull. de corr. hell.* 8 p. 186 (cf. p. 144).

1414 tabulae marmoreae duae, prior longa m. 1,93, alta m. 0,17, crassa m. 0,30, posterior longa m. 0,87; rep. Deli ibi ubi prodiit n. 1411.

fac. { VNDA · COERAVERE · M · AEMILIO · LEPIDO · Q · LVTATIO } · CATVLO · COS a. u. c. 676

Priorem tabulam Homollius repperit, posteriorem Reinach; prodierunt *bull. de corr. hell.* 8 p. 144. 184.

1415 tabula marmorea longa m. 0,67, alta m. 0,19, crassa m. 0,40, rep. Deli cum n. 1411.

FLAMINIUS · L · F ·

Homollius descriptam misit ediditque *bull. de corr. hell.* 8 p. 145.

1416 tabula marmorea longa m. 1,20, alta m. 0,17, crassa m. 0,37, rep. Deli cum n. 1411.

HASCE · SEDES ·

Homollius descriptam misit ediditque *bull. de corr. hell.* 8 p. 144.

1417 alta m. 0,15, longa m. 0,15. Deli.

L · LICINIUS

M · AVGETIUS

Reinach misit descriptam.

1418 duo fragmenta (prius *architrave avec oves et perles*, alterum *chapiteau quadrangulaire*) scripta litteris iisdem, rep. Deli in foro.

POPILLIVS

{ NIVS · }

Reinach misit descripta ediditque *bull. de corr. hell.* 8 p. 184. 185.

1419 fragmenta epistylia complura litteris cent. 13, rep. Deli in foro in medio latere orientali.

{ 2 · L } { -YVS · C } { L · ADV } { IVS } { POR | TI | CVM } { / A / } { F } { O } { C · L }
 { S · DE } { NT } { ALICEI }

Reinach *bull. de corr. hell.* 8. p. 185.

1420 alta m. 0,35. Deli rep. in foro ad occidentem.

magist^rREI · PORTICVM ·

Reinach misit descriptam ediditque *bull. de corr. hell.* 8 p. 185.

1421 fragmenta plura litt. altis c. 17 rep. Deli in porticibus Hermaistarum.

{OR} {CVF} {S} {T} {S^A} {M} {G} {N} {}} {DE} {O} {K}

Homolle *bull. de corr. hell.* 8 p. 117.

1422 Deli ad agorae latus septentrionale exedrae applicitae erant formae quadratae, statuis proponendis destinatae et pulcherrime ornatae. In una earum reperta est statua operis egregii repraesentans virum nudum in genua procumbentem; caput deficit, iuxta virum cernitur galea formae quae dicitur Boeoticae. Brachia quae desunt tenuerunt sinistrum sine dubio clupeum, dextrum fortasse gladium. Pictam statuam dedit Reinachius l. infra citato p. 173. Prope eam statuam reperta est ei aptata basis longa m. 1,25, lata m. 0,80, alta m. 0,23, litteris Latinis altis mill. 25; facta fuit ex lapidibus tribus coniunctis, quorum primus deficit, medius angulum ad sin. habet paullum effractum, tertius integer est et adest margo, cum post FVERE spatium vacet elementi unius et dimidii.

.....	TVM · ALEXANDREAE · ITALICEI · QVEI · FVERE
virtu	DIS · BENEFICIQVE · ERGO
	ΑΓΑΜΙΑΣ ΜΗΝΟΦΙΛΟΥ
	ΕΦΕΣΙΟΣ ΕΠΟΙΕΙ

Reinach misit et descriptam et charta expressam; edidit *bull. de corr. hell.* 8 a. 1884 p. 178 (cf. *ibidem* p. 109).

Tabula marmorea lata m. 1,02, alta m. 0,26, crassa m. 0,365, rep. Deli ad agorae latus septentrionale *dans une petite salle rectangulaire qui devait être décorée d'un banc de marbre et de statues HOMOLLE*. Prodiit igitur eo ipso loco unde supra posita basis emersit.

{THN OI EN ALEXANΔPEIAI
{OI APETHΣ KAI EYEPΓEΣIAΣ}

Homolle *bull. de corr. hell.* 8 p. 108.

Titulus artificis cum ita exaratus sit, ut secundus versus utrimque una littera brevior sit quam prior, si Latina simili aequabilitate disposita fuerunt, in principio versus prioris desiderantur litterae c. 22, nimirum sex quae respondebant deperditis VIRTVT, sedecim autem scriptae super spatium in secundo versu post ERGO vacuum relictum. Sed potest item versus secundus pariter atque primus a margine incepisse; parum igitur constat de numero litterarum deperditarum. Prima littera a Reinachio in re praesenti sic excepta ΓΥΜ, cum in ectypo cernatur ΓΥΜ, potest fuisse Ι vel Τ.

Inscriptionem plane singularem sic opinor redintegrandam esse nomine scilicet exempli causa posito: [*C. Marium C. f. legatum Alexandreae Italice* *quae fuere [cum eo ibi virtut]is beneficique ergo.* [Γάιον Μάριον Γάιου πρεσβευτῆν οἱ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ [τὸν αὐτῷ γενόμενοι Ἰταλικοὶ ἀρετῆς καὶ εὐεργεσίας ἐνεκεν]. Accusativus pro dativo Latinis solito non offendit in titulo bilingui dedicato in Graecia; similiter in Argivo C. III, 532 dedicato a. u. c. 687 legimus: *Q. Maarcium Q. [f. Regem] Italice qui negotiantur Argeis*, item Κόιντεν Μαάρκιον [ν Κόιν]του υἱὸν Ῥῆγα Ἰταλικοῖ] cet. — Ad *legatum* et *πρεσβευτῆν* cum vestigia ducunt tum titulus alter Deliacus (C. I. Gr. 2285 b) cum hoc eo certe nomine coniunctus, quod statuarius idem subscriptus est: Γάιον Βιλλιχρόν Γάιου υἱὸν πρεσβευτῆν Ῥωμαῖοι οἱ ἐν Δήλῳ ἐργαζόμενοι εὐεργεσίας ἐνεκεν τῆς εἰς ἑαυτοὺς ἀνεθῆκαν. Ἀγασίας Μηνοφίλου Ἐφέσιος ἐποίησε, Ἀρίσταρδος Σκόπια Πάριος ἐπεσκεύασεν¹). — Quae sequuntur verba linguae Latinae leges non sinunt ita accipi, quasi scriptum foret *Italice qui fuere Alexandriae*; nam ab eiusmodi transpositione sermo legitimus abhorret, nec perfectum ita recte positum est, cum hosce titulos dedicare soleant qui alicubi consistunt vel negotiantur. Ab altera autem parte *Alexandreae* si coniungitur cum iis quae praecedunt, ut omnino iungendum est, verba *Italice qui fuere* absolute posita quomodo explicari possint non perspicio; nam de quo cogitavi Italicos negotiatores maiore ex parte Latini iuris homines civitate impetrata post bellum sociale antiquum nomen cum novo civium Romanorum permutavisse, id eo refellitur, quod reliqui quidem tituli recentiores utuntur civium Romanorum vocabulo, sed titulus Deliacus anni 680 (vide ad n. 1410) et duo tituli Argivi anni 685 (*Q. Caecilio C. f. Metelo imperatori Italici qui Argeis negotiantur* C. III, 531) et 687 (vide supra) antiquam consuetudinem retinent, retinetque item auctor Caesarianus *bell. Afr.* 36. Praeterea haeremus in Graecis, quae hisce Latinis respondere paene certum est; nam quod superest οἱ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ . . . . οἱ ostendit titulum positum esse ab Italicis morantibus moratisve Alexandriae. His difficultatibus ita obviam ire volui, ut urbis vocabulum et ad legatum referretur et ad Italicos supplemento admissio incerto sane, sed quod ipsum non offendant et ad utriusque tituli reliquias facile aptetur. — Aetas tituli determinatur eo quem supra rettuli et huiusce quodammodo gemellum esse demonstravi C. Billieni. Hunc enim intellexit Boeckhiius esse C. Billienum cum qui teste Cicerone (*Brut.* 47,

¹) Eadem subscriptio (Ἀγασίας — ἐπεσκεύασεν) est in tertia basi nuper reperta Delia edita *bull. de corr. hell.* 5 p. 462.

175) *consul factus esset, nisi in Marianos consulatus* (a. u. c. 650—654) *et in eas petitionis angustias incidisset, cum praesertim legatus ita nude dictus non conveniat nisi liberae rei publicae temporibus*²⁾. Fortasse etiam Q. Pompei Rufi cos. a. 666 eoque anno caesi statuam idem Agasias sculpsit (cf. infra n. 1424). Quinam autem fuerit qui hoc titulo honoratur et is quid beneficii in Italicos contulerit, nobis tum datum erit scire, cum forte fortuna reliqua tituli pars prodierit. Statua haec bellatoris occumbentis quamquam nuda est neque ita comparata, ut honoratorum virorum imagines effingi solent, nihilominus ducem aliquem aetatis illius repraesentet necesse est (comparat Robertus noster statuam similem item Deli repertam C. Ofellii M. f. Feri editam *bull. de corr. hell.* 5 p. 391) eumque civem Romanum; nam Graeco homini legati vocabulum, modo id recte restitutum sit, parum convenit. Beneficium quo qui honoratur Italicos affecit, coniunctum fortasse cum eius interfectione in proelio aliquo, verisimile est spectare ad res gestas in Aegypto. Hoc enim effossiones Deliacae demonstrarunt septimo urbis saeculo insulam tamquam commune caput fuisse Italicorum in Oriente versantium et si quem ii honorare vellent, saepe statuam dedicavisse apud Apollinem Delium. Addam titulum Deliacum et re et tempore ab hoc nostro non abhorrentem item editum ab Homollio *Bulletin* 8 p. 107: Ῥωμαίων οἱ εὐεργετηθέντες ναύκληροι καὶ ἔμποροι ἐν τῇ γενομένῃ καταλήψει Ἀλεξανδρείας (a. ut videtur p. Chr. 126, n. c. 628) ὑπὸ βασιλέως Πτολεμαίου Θεοῦ Εὐεργέτου Λόχον Καλλιμάχου (cf. C. I. Gr. 4896) τὸν συγγενῆ βασιλέως Πτολεμαίου καὶ βασιλίσσης Κλεοπάτρας ἀρετῆς ἐνεκεν καὶ εὐεργετίας τῆς εἰς ἑαυτοὺς Ἀπόλλωνι.

²⁾ Cf. vol. I n. 562. 605. Decretum quoque Gythiense factum in honorem N. et M. Cloatiorum M. f. (Lebas et Foucart n. 242 a; Dittenberger *syll.* n. 255) quos nominat Γάιον Ιουλιον πρεσβευτὰν καὶ Πόπλιον Ἀντωνίου πρεσβευτὰν καὶ Φούλβιον πρεσβευτὰν, et ipsi eiusdem aetatis sunt. Antonium qui ibi nominatur (ἐν τῷ ἐπὶ Τιμοκρατίους ἐνιαυτῷ, ὅτε Ἀντωνίος παρεγένετο) recte Waddingtonius (apud Foucartum l. c.) negavit triumvirum intellegi; sed quem proposuit C. Antonium Ciceronis in consulatu collegam propterea quod is imperante Sulla a. 671 in Achaia Graecos vexavit, cum eo tempore tribunus militum fortasse esset, non magis sic nominari potuit. Immo intellegitur dux missus contra piratas aut pater M. Antonius orator praetor pro consule a. 651 aut filius M. Antonius Creticus a. 680, potius autem pater propter orthographiam antiquiorem.

1423 in pariete marmoreo vel potius basi praegrandi fortasse statuae equestris (lapides alti sunt m. 0,72, margo inferior m. 0,38), quae basis extat loco antiquo Deli a propylaeis ad septentrionem, legitur a parte quae est ad occidentem titulus longus m. 2,10 litteris altis c. 10 scriptura continua uno versu. Picturam monumenti dedit Reinach l. c. p. 173. A parte altera ad orientem cum marmora rudia manserint, videtur deficere basis latus alterum inscriptum fortasse et ipsum.

L·CORNELIVS·L·
 = F·SVLLA·PRO·COS

a. u. c. 667

⁶² Repraesentavi ad ectypum, quod misit Samuel Reinach, quoniam utile fuit formam litterarum depingere. Edidit idem *bull. de corr. hell.* 8 (1884) p. 172.

Litteratura cum vetet titulum referre ad cognominem hominem posterioris aetatis, tituli quoque qui reperti sunt Deli pertineant fere ad tempora liberae rei publicae, hic scriptus sit necesse est in ipso principio anni secuti eum, quo Sulla fasces gessit, id est ineunte a. n. c. 667, aut ante quam Sulla in Graeciam venit aut certe ante quam Mithridatem primum vicit; nam mox eum imperatorem acclamatum esse dubium non est et propterea proconsulis vocabulum deposuisse. Nec cur honoratus sit latet. Pace rupta inter Romanos et regem Ponti Mithridatem cum Athenienses ab illis descivissent, Delus insula, quae eo tempore Atheniensium erat, in fide mansit (Appianus Mithr. 28: *Δῆλον ἀφιστραμμένον ἀπο Ἀθηναίων*), omnino propter civis Romanos magno numero ibi degentes, et rem publicam suam sibi constituit. Hoc scilicet aperuit qui nuper ibi prodiit titulus (edidit Homollius *bull. de corr. hell.* 8 p. 133): *Μάαρκον Ἀτωνίων Μακάρκου υἱὸν στρατηγὸν ὕπατον* (cos. a. 655), *τιμητὴν* (censor a. 657) *Δήλιαι τὸν εἰσῶν πατρῶνα Ἀπόλλωνι Δοτέμειδι Δητοῖ*, commune Deliorum agnoscens, quod Atheniensibus dominantibus nullum fuit. Itaque cum titulus ante coeptum bellum Mithridaticum scribi non potuerit, potest, ut pervidit Homollius, dedicatus esse ipso a. 667, quo Antonius perit interfectus propter studia partis Sullanae a factione Mariana, sive Deli illi eum honorarunt etiamtum vivum, sive post mortem statuum posuerunt patrono rei publicae causa mortem crudelem perpesso (cf. n. 1424). Delios, cum ab Atheniensibus descivissent, horum dux Apellicon adgressus est; sed devicit eum Orobisus sive quo alio nomine fuit (cf. supra n. 1410 *M. Orobisus M. f.*) *στρατηγὸς Ῥωμαίων φυλάισσαν τὴν Δῆλον* (Athenaeus V p. 214). Eum cum habere nequeamus pro praefecto insulae iure ordinario constituto (videantur quae composui in hist. Rom. 1⁷ p. 550 et ad vol. X n. 6785), praefuit ei aut electus a civibus Romanis in insula constitutis urgente necessitate aut eo missus belli causa a Sulla aliove quo magistratu Romano. Quam gratus autem vel nuntius Sullae adventantis civibus Romanis Deli morantibus accidere debuerit, facile intellegitur, eaque sine dubio causa fuit huius dedicationis. Facta autem sit necesse est ante quam Archelaus dux Mithridatis cum classe Delum invasit eamque hominibus caesis ad viginti milia Italicis plerisque et vastatis omnibus ita prostravit, ut ne post victoriam quidem resurgeret (Appianus l. c.; Pausanias 3, 23; Strabo 10, 5, 4). Nam quamquam clades a piratis inlata a. 686 (Phlegon fr. 12 Muell.: *Ἀθηνοδωρος πειρατῆς ἐξανδραποδισαμένος Δήλιους τὰ τῶν λεγομένων Σεῶν Ἰσθιας διελυμνηατο* Γαῖος δὲ Τριάρχιος τὰ λελωβημένα τῆ πόλεως ἐπισκευάσας ετεῖχεσε τὴν Δῆλον) coeptum exitium consummavit, nec desunt in insula monumenta Mithridatis obsessione posteriora, tamen post hanc numquam ne adspiravit quidem ad vetustum splendorem. Itaque non mirum est Deli ea potissimum monumenta eruderari, quae sub ipsum excidii tempus perfecta coeptave essent. — Duo autem tituli hic et is qui sequitur collegae Sullae Q. Pompeii Rufi sine dubio honorarii accensendi sunt quamquam perscripti casu primo; nam ali-quod opus a Sulla proconsule et Rufo consule Deli factum esse et per se difficultatem habet, cum vocabulum faciendi vel dedicandi raro omittatur, et re quod ad illum attinet parum credibile est, in hoc autem paene ineptum. Quam ob rem crediderim in monumento plurimum statuarum Deli dedicato et dedicationem perscriptam esse et singulis status singulara nomina adscripta, pariter atque factum est in fornice Fabiano (C. I. L. I p. 278) et in monumento aevo Augusto Olympiae dedicato in memoriam L. Mummi et decem legatorum (*archäolog. Zeitung* 1878 p. 86), quod apte comparavit Reinachius. Nam in eiusmodi elogiis primus casus sollemnis est a dedicationibus abhorrens (l. c. p. 277).

1424 basis statuae composita tribus lapidibus, quorum secundus solus scriptus est, alta m. 0,18, lata m. 1,10, scripta litteris inconditis. Deli non loin de l'angle nord-ouest de l'agora dans un mur courant du nord au sud.

Q. POMPEIUS. Q. F. RVF
COS

cos. a. u. c. 666

Dedi ad ectypum, ut de litterarum forma iudicari posset; misit id Reinach, qui item edidit *bull. de corr. hell.* 8 (1884) p. 181.

Q. Pompeius Q. f. Rufus is qui fasces gessit a. 666 cum Sulla et periit consul etiamtum, honoratus est a civibus Romanis Deli morantibus post mortem ni fallor, qua cum Sulla et propter Sullam, quem collegam et consocerum adiuans rei publicae causa occubuerat. Non absimile veri est Delios, cum de Sullae adventu certiores facti essent et propterea ipsi statuam ponendam decrevisent, simul honoravisse primarios viros earundem partium a Marianis interfectos, in his Q. Rufum et M. Antonium.

Prope inscriptionem (*quelques mètres plus loin vers le nord*) reperta sunt una cum statuæ viri reliquias formæ maximæ tituli Graeci fragmenta hæc ita a Foucartio aliisque coniuncta et expleta, edita autem a Reinachio l. c. p. 181. 182:

κοιντον πομπηιο τῆ κοινῆτου νιον ρουφον
 ῥωμαίων οἱ ἐν δήλῳ ἐργαζόμενοι
 εὐεργεσί'ΑΣ ΕΝ'ΕΚΕΥ Τῆς εἰς ἑαυτοὺς ἀνέθηκων
 ΑΓΑΣΙΑ'ς μη'ΟΦ ἴλου ΕΦΕ'σιος
 εἴθ'ο'ίει

At ipse Reinachius observat fragmenta duo ΑΓΑΣΙΑ et ΟΦ superne plana ita comparata esse, ut ad primum tituli versum necessario referendi sint; fragmentum autem in quo est ΑΣΕΝ item referri posse ad titulum restitutorium Agasiae subscriptum finientem in ΕΠΕΣΚΕΥΑΣΕΝ (v. p. 601). Praeterea offendit versus secundus, cum consulem Romanum si cives Romani soli honorassent, vix Graece titulum concepissent. Fortasse Delii magis titulum hunc dedicarunt iidem qui M. Antonio statuam posuerunt (cf. p. 604).

1425 Deli rep. ad portum ibi fere ubi est n. 1423.

ANVS · MAR · L · DA
 VS · MAR · A · L · DA
 L · T E C T O R
 5 S E I E

Recognovi ut potui ad ectypum missum a Reinachio, qui ed. *bull. de corr. hell.* 8 p. 175.

ARGI (p. 84. 984 Eph. IV p. 188).

1426 ad n. 532. Melius descripsit Le Bas inser. vol. II n. 124 (cf. Foucart in comm. p. 57) sic:

Q · MAARCIVM · Q
 ITALICEI · QVEI · NEGOTIAI
 KOINTON MAARKIO
 TOY YION RHFA ITAA

ubi nota formam elementi Graeci ρ.

INSTRVMENTVM DOMESTICVM (supra p. 66).

1427 Amphorae repertae Deli.

1	ALEXA	in collo
2	AFOLOD	in ansa
3	AMOR	in ansa
4	BARN	in collo
5	CERDO	in collo
6	M CLAVDI	in ansa
7	DACVS	in collo
8	DASIVS	in collo
9	MEN	in ansa
10	ΓΙΛ · BETIL · M	in ansa
11	C RVP	in ventre
12	TEVCI	in ansa
13	ZOR	in collo
14	//CAE EACI	} } in ansis duabus

Homolle et descriptas misit et ed. *bull. de corr. hell.* 8 p. 120.

Decima harum redit in amphora C. IX, 6079, 14 reperta Brundisii, et sunt omnes generis et aetatis eiusdem atque Brundisinae.

1428 lucerna rep. Deli.

ROMANIS

III

Reinach *bull. de corr. hell.* 8 p. 169.

MACEDONIA.

PHILIPPI (vide supra p. 78).

1429 Cavallae (Christopoli) dans les murs du magasin de Constant Fessa.

HVIRI · QVINQ · PHILIPP · AVGVst . . . . .
 SERMO · TVRPILIVS · VETIDIVS } . . . . . per
 OPIVM · FRONTONEM · PATRE^{ta} } thermas? refec
 ADIECTA · CELLA · NATATOR^{ta}

Reinach descriptam misit ediditque *bull. de corr. hell.* 8 (1884) p. 47.

1 *Philipp(enses) Augu(stani)* sic alibi non redeunt; *colonia Augusta Iulia Philippi* constanter legitur in nummis.

1430 Basilaki prope Philippos inter rudera vici deserti.

ECTIVE
MONTANVS
PATRONVS COL
LAMI DIVI · AVG

Reinach descriptam misit ediditque *bull. de corr. hell.* 8 p. 49.

1431 in viço Bulutschka rep. cum n. 1432.

NI VI VOL HLL
IIII VIR AVG A N

Reinach descriptam misit ediditque *bull. de corr. hell.* 8 p. 49.
2 IIII traditur.

1432 litteris magnis Bulutschka prope Philippos in coemeterio.

CORNELIA LONGA
QVAE · ET · SECVNDILLA
ORNELIVS · P · F · VOL · CRE
PISSIMAE · V · F · C

Recognovi ad ectypum quod misit Reinach; is ed. *bull. de corr. hell.* 8 p. 48.
Cornelia Longa nominatur n. 652.

1433 Philippis in pavimento viae.

ON AED
OS VALER
IBERIS CAyissimis
N

Reinach descriptam misit ediditque *bull. de corr. hell.* 8 p. 48.

1434 *fronton de stile, petit architrave.* Raktsha prope Philippos dans une
construction moderne servant d'abreuvoir.

II · PLANI VERE cundi

Reinach descriptam misit ediditque *bull. de corr. hell.* 8 p. 48.

T H R A C I A.

THASVS insula.

1435 Limenas in domo Costae parieti immissa.

ORDO THASIR sic
 LOCVM · SEPVLTVR
 ET · IMPENSAM
 FVNERIS · DECREVIT
 5 CAMPINVS ·
 SER

Recognovi ad ectypum quod misit Reinach, qui ed. *bull. de corr. hell.* 8 (1884) p. 47.

I requiritur THASIOR. Praeterea apparet primariam inscriptionem in alio scilicet lapide perscriptam desiderari.

ABDERA (*Balastra*).

1436 Katzi-Daran prope Abderam.

HPWI AYAWNEITH ΘΥΣΙΑΣΤΑΙ ΗΕΡΙ ΙΕΕΑ ΗΟΠΛΛΙΟΝ
 HEROI AVLONITE CVLTORES SVB SACERD · POPIL · ZIP

ZEIIAN

Contuli ad ectypum quod misit Reinach; is ed. *bull. de corr. hell.* 8 p. 49.

1 numen Thracicum Herois sive Heronis notum est ex titulis compluribus; v. quae adnotavimus ad huius eph. vol. II n. 368 collato C. vol. VI n. 3691. *Aulonites* fortasse appellatur ab oppido eius nominis ad sinum Strymonicum sito. — 2 post ZIP ectypum deficit, nec plura dat Reinachius.

Zipas redit in titulis Thracicis n. 707 (v. 6). 6115a, item apud Conzium *Reise auf den Inseln des thrakischen Meeres* p. 27.

1437 litteris magnis, v. 1 cent. 9. Katzi-Daran prope Abderam.

VTTIEDIA · CLE ·
 OPATRA · ARISTOCRITO
 FIL · M · V · D · V · H · S · F · C ·

Recognovi ad ectypum quod misit Reinach; is ed. *bull. de corr. hell.* 8 p. 49.

2 extr. o parum certa. — *Uttiedia Cleopatra Aristocrito fil(io) m(ensium) V d(ierum) V h(ic) s(ito) f(aciendum) c(uravit)*.

PRIVILEGIA MILITVM VETERANORVMQVE

DE CIVITATE ET CONVIVIO (supra p. 92).

1438 ad D. XLII. XLIII (cum Eph. II p. 453). Duae cohortes Lusitanorum eo tempore consistentes in Pannonia inferiore fuerint necesse est I et III, cum utramque nominent eiusdem provinciae tabulae a. 113 et 167; contra VII quamquam visa est esse in aere pessime scripto, eo ipso tempore in Raetia morata est testibus tabulis a. 107 et 166. Quam ob rem numerus qui visus est esse VII vere erit III.

1439 ad D. LXVI (Eph. IV p. 185). Recognoverunt apud Anconam mea causa Dressel et Huelsen; a quibus exemplum intus scriptum quamquam habeo et diligenter descriptum et stanno expressum, ductus informes nec satis intellexi neque hoc loco repraesentavi.

intus: tabella prior.

septem versus scripturae pessimae

extrinsecus: tabella prior.

IMP CAES M IVLIVS PHILI
 FEL AVG PONT MAX TRIB P
 M IVLIVS PHILIPPVS NOBIL
 NOMINA MILITVM QVI MILIT
 5 COHORTIBVS PRETORIS PHIL
 CEM · I · II · III · IIII · V · VI · VII · VIII · VII
 DICIBVS QVI PII ET FORTITER sic
 CTI SVNT IVS TRIBVIMVS CON
 XAT CVM SINGVLIS ET PRIMI
 10 VT · ET · AM SI PEREGRINI IVR
 IN MATRIMON · SVO IVNXEI
 LIBEROS TOLL · ACXI EX DVOB C
 MANIS NATOS A D VII ·
 C BRVTTIO PRESENTE ET C · ALI
 15 COH V PR PHILIP
 NEB · TVLLIO NEB F · M
 AEL · MVRS
 DESCRIPT ET RECOGNIT EX TA
 QVE FIX EST ROMAE IN MVRO
 20 DIVI AVG AD MINE

Imp. Caes(ar) M. Iulius Phil[ippus Pius] Fel(ix) Aug(ustus), pont(ifex) max(imus), trib(unicia) p[ot(estate) III, cos., p. p.];

M. Iulius Philippus nobil[issim(us) Caes(ar)]

nomina militum, qui milit[aver(unt) in] cohortibus pretoris Phil[ippianis] de]cem I. II III. IIII. V. VI. VII. VIII. VII[II. X piis vin]dicibus, qui pi[e] et fortiter [militia fun]cti sunt, ius tribuimus con[ubii dumta]xat cum singulis et primi[s uxoribus], ut etiam si peregrini iur[is feminas] in matrimon(io) suo iunxer[unt, proinde] liberos toll(ant), acxi ex duob(us) c[ivibus Ro]manis natos.

a d. VII [id. Ian.] C. Bruttio Presente et C. All(?) . . . . . [cos.]

Coh(ors) V pr(aetoria) Philip[pian(a) p(ia) v(index)] Neb(o) Tullio Neb(i) f. Ma . . . . . Ael(ia) Murs[a].

Descript(um) et recognit(um) ex ta[bula aerea], quae fix(a) est Romae in muro [post templum] divi Aug(usti) ad Mine[rvam].

12 ut hic est *acxi*, ita in simili tabula (C. III p. 900 n. LVII et emendatius C. IX n. 261 cum add. p. 657) legitur [*a]xi* pro eo quod est *acsi*. — 14 'potest fuisse et ALI et ALL, vix ALB' Huelsen. — 16 praenomen *Gnaeus* vel potius *Naeus* (cf. mon. Ancy. ed. 2 p. 209) hic est *Nebus*.

1440 ad n. LXXIII (Eph. IV p. 513). In tabella posteriore haec Huelsenus sibi visus est agnoscere, sed ut quae distinguuntur litteris inclinatis dubia essent omnia et parum certa; addit imaginem a Promisio editam egregie factam esse et recte archetypum ea repraesentari.

MIL IIIII P ET FOR
EMERIT IIII TRIIB
CONYB I I I I I I I
PANNEIO P F PROBO
5 PAPIR POETOVIO
AFFIX I I I I I I I I I

I pro P ET FOR item STIP legi posse adnotavit idem.

LXXVIII. DOMITIANVS M. SABINIO FVSCO.

a. 83 d. Iun. 9.

rep. Copti, est Cairi.

Rep. Copti in Aegypto m. Apr. a. 1881; collocavit in museo Bulacensi Gastonus Maspero.

intus: tabella prior

AR · DIVI · VESPASIANI · F · DOMITIANV/
 IS · PONTIFEX · O · MAXIMVS · TRIBVNIC
 T · II · IMP · III · P · P · COS · VIII · DESIGNAT · X ·
 ET · PEDITIBVS · QVI · MILITANT · IN · ALIS ·
 5 T · COHORTIBVS · SEPTEM · QVAE APPEL
 AVGVSTA · ET · APRIANA · ET · COMMAGE
 T · I · PANNONIORVM · ET · I · HISPANORVM ·
 A · CILICVM · ET · I · ET · II · THEBAEORVM ·
 ITVRAEORVM · ET · SVNT · IN · AEGYPTO ·
 10 ERIO · MAXIMO · QVI · QVINA · ET · VICE
 ENDIA · AVT · PLVRA · MERVERANT ·
 NOMINA · SVBSCRIPTA SVNT · IPSIS ·
 POSTERIS · QVE · EORVM · CIVITATEM · O ·

extrinsecus: tabella prior

M/ENORVM · ET · I · PANNONIORVM · ET · I · HIS
 PANORVM · ET · I · FLAVIA · CILICVM · ET · I · ET · II ·
 THEBAEORVM · ET · II · ET · III · ITVRAEORVM · ET ·
 SVNT · IN · AEGYPTO · SVB · L · LABERIO · MAXIMO ·
 QVI · QVINA · ET · VICENA · STIPENDIA · AVT ·
 PLVRA · MERVERANT · QVORVM · NOMINA ·
 SVBSCRIPTA · SVNT · IPSIS · LIBERIS · POSTE
 RISQVE · EORVM · CIVITATEM · DEDIT · ET · CO

e

o

NVBIVM · CVM · VXORIBVS · QVAS · TVNC · HA
 BVISSENT · CVM · EST · CIVITAS · IIS · DATA · AVT ·
 SI · QVI · CAELIBES · ESSENT · CVM · IIS · QVAS · POS
 TEA · DVXISSENT · DVMTAXAT · SINGVLI ·
 SINGVLAS · A · D · V · IDVS · IVNIAS
 TETTIO IVLIANO
 TERENTIO · STRABONE · ERVCIO · HOMVLLO · COS ·
 COHORT · I · HISPANORVM · CVI · PRAEST ·
 M · SABINIVS · FVSCVS ·
 CENTVRIONI
 C · IVLIO C · F · SATVRNINO · CHIO
 DESCRIPTVM · ET · RECOGNITVM · EX · TABVLA · AE
 NEA · QVAE · FIXA · EST · ROMA · IN · CAPITOLIO · IN
 TRA · IANVAM · OPIS · AD · LA TVS · DEXTRVM

tabella posterior

VM · CVM · VXORIBVS · QVAE
 15 T O CVM · EST · CIVITAS · IIS ·
 CAELIBES ESSENT · CVM · IIS
 XISSENT · DVM · TAXAT · SIN
 A · D · V · IDVS · IVNIAS ·
 IVLIANO · COS ·
 20 ABONE · ERVCIO · HOMVLLO ·
 SPANORVM · CVI · PRAEST ·
 · FVSCVS
 NTVRIONI
 SATVRNINO CHIO
 25 RECOGNITVM · EX · TABVLA
 ROMA · IN · CAPITOLIO

tabella posterior

AVGVSTALIS
 EVTRAPELI
 MODESTI
 RVFI
 SEMENTIVI
 CELERIS
 PRISCI

1 *Q. Muci Augustalis*: D. LXVIII a. 82 et LXXIV a. 84, item infra n. LXXIX. — 2 *C. Pompei Eutrapeli*: D. XI a. 80; LXVIII a. 82; infra n. LXXIX. — 3 *C. Lucreti Modesti*: tabulae citatae ad v. 1. — 4 *P. Atini Rufi*: D. IX a. 74, XI a. 80, LXVIII a. 82, LXXIV a. 84 potius quam *P. Valeri Rufi*: D. XII a. 85. — 5 ... di *Sementivi*: D. XI a. 80.

Misit mihi Masperus primum descriptam ab amanuensi parum perito, ad quod exemplum edidit Desjardins *Revue critique* d. 15 Oct. 1883; deinde a se diligenter exceptam, quod exemplum sequitur Desjardinius in ed. altera *Comptes-rendus de l'Académie des inscriptions* vol. 11 (1883) p. 441; nuper vero recognitam egregie et expletam, quod exemplum idem Desjardinius expressit in eph. *Revue critique* d. 30 Iun. 1884. Praeterea Masperus misit ectypum charta expressum, sed in quo difficiliora non agnoscantur.

[Imp. Caes]ar divi Vespasiani f. Domitianu[s August]us pontifex maximus, tribunic[ia] [potesta]t[e] II, im[p.] III, p. p., cos. VIII, designat[us] X [equitibus] et peditibus, qui militant in alis [tribus] e[st] cohortibus septem¹⁾, quae appel[lantur] (1) Augusta²⁾ et (2) Apriana³⁾ et (3) Commagenorum⁴⁾; et (1) I Pannoniorum⁵⁾ et (2) I Hispanorum⁶⁾ et (3) I Flavia Cilicum⁷⁾ et (4) I⁸⁾ et (5) II Thebaeorum⁹⁾ et (6) II¹⁰⁾ et (7) III Ituraeorum¹¹⁾ et sunt in Aegypto sub L. Laberio Maximo¹²⁾, qui quina et vicena stipendia aut plura meruerant,

quorum nomina subscripta sunt, ipsis liberis posterisque eorum civitatem dedit et conubium cum uxoribus, quas tunc habuissent, cum est civitas iis data, aut si qui caelibes essent, cum iis quas postea duxissent dum taxat singuli singulas

a. d. V idus Iunias Tettio Iuliano¹³⁾, Terentio Strabone Erucio Homullo¹⁴⁾ cos.¹⁵⁾

cohort. I Hispanorum, cui praest. M. Sabinus Fuscus, centurioni C. Iulio C. f. Saturnino Chio.

Descriptum et recognitum ex tabula aenea, quae fixa est Romae in Capitolio intra ianuam Opis ad latus dextrum¹⁶⁾.

¹⁾ Augusto principe in Aegypto tendebant alae tres cohortesque novem (supra p. 9). Aut imperante eo aut primis annis Tiberii auxilia imminuta esse verisimile est, cum legio quoque una ex tribus tum inde abducta sit; certo tamen ex hac tabula non efficitur a. 83 non plus tres alas et cohortes septem in Aegypto tetendisse, cum Domitiani privilegium ad partem tantum auxiliorum Aegyptiacorum pervenire potuerit. Opera ad Coptum facta esse ab alis tribus et cohortibus septem laterculus Coptitanus (l. c.) docuit, qui sunt ipsi numeri privilegii huius; sed quo tempore illa facta sint, non satis constat, nec magiscertum est omnia Aegypti auxilia ad Coptum opus fecisse.

²⁾ Hanc ex Aegypto praeterea non habemus testatam; sed eadem videtur fuisse ala Augusta, cuius vexillatio in Mesopotamia constituta memoratur in titulo n. 600 aetatis fere Traianae, cum numeri ibi recensiti pertineant omnes ad exercitus Orientis. Ala I Augusta, quae sub Pio in Pannonia inferiore fuit (D. XLII cum add. Eph. II p. 453 n. 1017) commemoraturque in titulis Noricis n. 4812 a. 238 (sine numero) et 4834 (item sine numero) et in Raetico n. 5819, potest eadem esse. Contra diversa fuerit necesse est *ala I Flavia Augusta Britannica*, quae per a. 113—167 praesedit Pannoniae inferiori, item per aliquod tempus castra habuit in Cappadocia (v. supra p. 28 n. 41); nam in D. XLII. XLIII iuxta ponuntur *I Augusta* et *Britannica*

civium Romanorum. Ala Augusta titulorum Britannicorum VII, 340—344, item *ala I Augusta* vel *ala Augusta* titulorum Gallicorum Italicorumque supra p. 246 compositorum quo pertineant, definiri non potest.

³⁾ Alam Aprianam castra habuisse ad Syenen ostendit titulus n. 6026; praeterea nominatur in Memnoniaco n. 49 anni 170 et in Notitia Dignitatum Or. 28, 32. Haec igitur per quattuor saecula in Aegypto castra habuit.

⁴⁾ *Εἰλης Κομμαγενειῶν* meminit titulus Talmi inventus C. I. Gr. 5057; praeterea ala I Commagenorum invenitur in titulo Celeiano n. 5224.

⁵⁾ Cohortis primae Pannoniorum cohortiumve primarum (nam plures fuisse verisimile est) lapides compositi sunt supra p. 182; de exercitu quatenus constat, pertinent ad Pannonicum (III p. 1152), Germaniae superioris (Brambach 740. 743. 1519), Britannicum (IX, 2649). In Aegypto praeterea non comparat nisi in Notitia Or. 28, 41 *cohors prima Augusta Pannoniorum*.

⁶⁾ Cohortem Hispanorum castra habuisse ad Talmi docuerant tituli C. I. Gr. 5043. 5046. 5047. Numero primam fuisse nunc intellegimus. Cohortium eius nominis titulos supra composuimus p. 167; ad Aegyptum praeter hos nullus ducit.

⁷⁾ Cohortem I Flavianam Cilicum tetendisse in Aegypto sub Hadriano et Pio ostendunt tituli C. n. 6025 et C. I. Gr. 4713 f.

⁸⁾ Haec est cohors sola ex septem residua in laterculo militum Coptitano edito supra n. 15, ubi de ea diximus p. 9.

⁹⁾ Redit in titulo Memnoniaco n. 37 anni 95.

¹⁰⁾ Hanc castra habuisse in Aegypto superiore docuerunt tituli C. I. Gr. 5050 (anni 147). 5081 (a. 136). 5110. Est etiam in Notitia Or. c. 28, 44. Horum titulorum ignarus Desjardinius cohortem hoc loco inseruit primam Ityraeorum, ipse confessus eius in Aegypto nullum vestigium reperiri.

¹¹⁾ Cohors III Ityraeorum antea innotuerat ex solis titulis praefectorum C. IX, 1619. VIII, 2394. 2395 (vide supra p. 194); castra ubi fuissent, ignorabatur. In Aegypto praeter secundam aliquamdiu stetisse septimam cum ex titulo Memnoniaco C. n. 59 constaret, eam hoc quoque loco nominatam fuisse antea conieceram (vide supra p. 194); quam coniecturam lectio expleta redarguit.

¹²⁾ L. Laberius Maximus idem est sine dubio atque procurator Iudaeae a. 71 (Iosephus bell. Iud. 7, 6, 6: *ἐπέστειλε Καΐσαρ Βάσσυ καὶ Λιβερῖον* — ser. *Λαβερίω — Μαξίμῳ, οὗτος δ' ἦν ἐπίτροπος*), procurator (amphitheatri Flaviani) et praefectus annonae a. 80 (acta Arval. p. CVI Henzen). Eum praenomen habuisse Lucii et a. 83 Aegyptum administravisse iam addiscimus. Filius eius videtur esse M'. Laberius Maximus clarus inter duces Traiani consul II ordinarius a. 103 (v. ind. Plin. p. 416).

¹³⁾ Tettius Iulianus legatus legionis VII Claudiae Moesiae eo tempore praesidentis propter Roxolanos victos a. 69 consularibus ornamentis donatus est (Tacitus hist. 1, 79), deinde cum insidias sibi structas a legato provinciae fuga evitasset (l. c. 2, 85), in a. 70 praetor creatus magistratum propter falsos nuntios ei abrogatum mox recepit (l. c. 4, 39. 40). Consulem eum factum esse a. 83 iam comperimus.

¹⁴⁾ Aut idem est aut filius cognominis *L. Terentius L. f. Homullus iunior* legatus legionis VII geminae felicitis is qui dedicavit titulum Legionensem C. II, 5084. Itaque cum eius aetatem tabula quam edimus aliquatenus determinet, inde colligemus iam sub Domitiano legionem VII castra illa obtinuisse.

¹⁵⁾ Fasces hoc anno die Iul. 16 gessisse creduntur C. Scoedius Natta Pinarianus et T. Tettienus Serenus (C. VI, 163), sed sine idonea causa; nam ex titulo Genavensi Henzeni n. 6770 annus certa ratione effici non potest. Solos igitur novimus consules huius anni ordinarios Domitianum Augustum VIII et Q. Petillium Rufum II, item quos ex hoc privilegio intelleximus fasces gessisse die Iun. 9. Itaque nundinia huius anni utrum quadrimestria an bimestria fuerint, adhuc non liquet.

¹⁶⁾ De aede Opis in Capitolio disputavit diligenter Henricus Jordan in huius eph. vol. 3 p. 64 seq. et in topographia 1, 2 p. 43. Ad hanc tabulam proxime accedit locus actorum Arvalium p. CVI ed. Henzenianae, secundum quem a. 80 Dec. 7 in Capitolium in aedem Opis sacerdotes convenerunt.

LXXIX. DOMITIANVS MVCAPORI.

post a. 86.

rep. et adservata Mogontiacy.

Tabula longa mill. 203, alta mill. 16; extrinsecus cernuntur vestigia lamellarum aenearum longarum mill. 140, distantium mill. 24, adferruminatarum ad signacula defendenda. Rep. ad Mogontiacum, mox inlata in museum Mogontiacense.

intus: tabella posterior

EQVORVM NOMINA SVBSCRIPTA SVNT IPSIS LIBE
 RIS POSTERISQVE EORVM CIVITATEM DEDIT ET CONV
 BIVM CVM VXORIBVS QVAS TVNC HABVSSSENT
 CVM EST CIVITAS IIS DATA AVT SI QVI CAELIBES ESSENT
 5 CVM IIS QVAS POSTEA DVXISSSENT DVMTAXAT SIN
 sic GVLI SINGVLAS · A · D · VI · K · NOVEMBR
 ALBIO PVLLAIENO · POLLIONE COS
 CN POMPEIO LONGINO
 COHORT · I · AQVITANORVM VETERANAE CVI PRAEST
 10 M ARRECINVS GEMELLVS
 EQVITI
 MVCAPORI IPTACENTIS F · THRAC
 DESCRIPTVM ET RECOGNITVM EX TABVLA AENEA
 QVAE FIXA EST ROMAE

extrinsecus: tabella posterior

Q · MVCI	AVGVSTALIS
L · PVLLI	VERECVNDI
C · LVCRETI	MODESTI
C · POMPEI	EVTRAPELI
C · IVLI	CLEMENTIS
Q · VETTI	OCTAVI
L · PVLLI	IANVARI

quorum nomina subscripta sunt, ipsis liberis posterisque eorum civitatem dedit et conubium cum uxoribus, quas tunc habuissent, cum est civitas iis data, aut si qui caelibes essent, cum iis quas postea duxissent, dumtaxat singuli singulas.

a. d. VI k. Novembr. Albio Pullaieno Pollione, Cn. Pompeio Longino cos. cohort(is) I Aquitanorum veteranae, cui praest M. Arrecinus Gemellus, equiti Mucapori, Iptacentis f., Thrac(i).

Descriptum et recognitum ex tabula aenea, quae fixa est Romae.

Delineatam miserunt Carolus Zangemeister Heidelbergensis et Iacobus Keller Mogontiacensis; hic edidit *Westdeutsches Korrespondenzblatt* a. 1884 Iun. I. — Litterae τ et τ et λ passim vix differunt.

Domitiani esse ostendunt testes, quorum septimus redit in tabula a. 80, quartus in tabulis a. 80. 82. 83, primus et tertius in tabulis a. 82. 83. 84, quintus in tabulis a. 82. 84, secundus in tabulis a. 93. 107. 113/4. 129. Post annum 86 tabulam scriptam esse colligitur ex subscriptione anticae finiente in *Romae*. Nimirum cum locus aeris ad a. fere 71 in utroque exemplo reperiatur pariliter enuntiatus, mox incipit minus plene perscribi in parte interiore; scilicet est in ea per annos 74 ad 86 (D. IX. XI. LXVIII. LXXIV. XII. XIII. XIV) *Romae in Capitolio*, a. autem 93 (D. XVI) et rursus a. 103 (D. XXI) *Romae* ut in hac nostra. Ab anno autem 98 ad tempora Pii descriptionis adnotatio in parte interiore omittitur. — Spectavisse privilegium ad exercitum Germaniae superioris colligitur non solum e loco unde prodiit, sed multo certius ex cohorte, quae redit in privilegiis exercitus eius annorum 74 et 116. — Consules alibi non nominantur. Prioris stirps quoque plane ignota; ne Pullaienorum quidem memoria superest nisi exilis (cf. titulus Dacicus C. III, 1118: *Pullaiena c. f.* et siglinae inscriptae *Pullaeni* C. X, 8053, 168). Praeterea comparari potest [*M.*] *Albius M. f. Ouf. Pollio* tituli Lilybitani C. X, 7224. — *Pompeium Longinum* tribunum cohortis praetoriae, equitem igitur nominat Tacitus in rebus a. 69 hist. I, 31; *Cn. Pompeium Longinum* legatum (praetorium) Iudaeae lex a. 86 (C. III p. 857), quem quominus hunc ipsum esse statuamus nihil impedit; *Cn. Pinarium Aemilium Cicatriculam Pompeium Longinum* legatum Pannoniae alia lex a. 98 (C. III p. 862). — Patris militis nomen redit in titulo Aquincensi Eph. IV n. 682: *M. Aurel. Eptacentus*.

LXXX.

a. incerti.

rep. Heddernheim, est Francofurti.

tabella longa mill. 35, alta mill. 25, rep. ad Heddernheim *auf dem Heidenfeld* m. Febr. a. 1884; iam Francofurti ad Moenum in museo.

intus: tabella prior

I I I I V
I I L I N O
A I S S Q V O
D E D E T C O
I I S D

extrinsecus: tabella prior

A I I I V S I
G N I T V M E X T A
T R O M A E I N M V
I G A D M I N E I

Intus 1 vestigia incerta ex cohortis cuiusdam vocabulo videntur superesse. — 2 A(vel V)L(vel I)L(vel b)INO legit Hamm., cogitans de Clodio Albino legato, ut conicat, Germaniae superioris. Mihi constabat esse in aere VI(vel L)LINO, superstes ex nomine *Aquilino, Paullino, Catullino, Nerullino* similive. — Extr. 1 fuit sine dubio uxORI EIUS I ... vel T..., ut haec littera prima fuerit patriae mulieris.

[Imp. Caesar ...

equitibus et peditibus qui militaverunt in alis ... et cohortibus ..., quae appellantur ..... et sunt in .... sub] ..... ullino (aut uilino), [quinis et vicenis pluribusve stipendiis emeritis dimissis honesta] miss(ione) quo[rum nomina subscripta sunt civitatem Romanam qui eorum non habent] ded(it) et co[nubium cum uxoribus quas tunc habuissent, cum est civitas] iis d[ata].

.....

..... [uxo]ri eius I .....

[Descriptum et reco]gnitum ex ta[bula aenea quae fixa es]t Romae in mu[ro post templum divi A]ug[usti] ad Miner[van].

Recognovi. A. Hammeran *Korrespondenzblatt der Westdeutschen Zeitschrift* 1884 Mai. 1.

Posteriorcm esse legem anno 86 inde efficitur, quod locus tabulae fixae indicatur formula ea quae coepit inter a. 86 et 92 (C. III p. 916). Ad saeculum secundum item ducit quod coniunguntur duo vocabula *missione quorum*, id quod ante Traianum raro invenitur, ab a. autem 107 fere perpetuum est (C. III p. 866). Quam ob rem int. 4 malui inserere formulam recentiorum *civitatem Romanam qui eorum non haberent dedit* quam antiquiorem *ipsis liberis posterisque eorum civitatem dedit*, quae mutatio cadit inter a. 138 et 146 (supra p. 99 not. 9).

ADDITAMENTA POSTREMA.

SYRIA PALAESTINA.

AELIA CAPITOLINA (supra p. 571).

1441 ad Eph. II n. 346a. Clermont-Ganneau in relatione quinta de itinere Syriaco (*rappports sur une mission en Palestine et en Phénicie en 1881. Cinquième rapport* a. 1884; ed. sep. ex ephemeride *Archives des missions* ser. III tom. XI) p. 60 itemque in epistula ad me data quattuor similes tegulas memorat repertas omnes Hierosolymis; primam inscriptam L X, quam ipse invenit a. 1874 et collocavit inter ea quae collegit societas Anglica *Palestine exploration fund*; secundam inscriptam FRE, quam repperit Carolus Warren et iisdem collectaneis intulit; tertiam ex itinere postremo Parisios adlatam, quam ligno expressit, hanc:

L X F

Accedit quarta reperta a. 1881 prope Hierosolyma in vico Siloa inter ruderia aedificii, quam edidit Guthe *Zeitschrift des deutschen Palaestina-Vereins* vol. 5 (1882) p. 40. 334. 378 tab. 10; legitur in ea L X FRE.

1442 Hierosolymis rep. dum aedificatur domus nova Franciscanorum; hodie in monasterio Latino S. Salvatoris.

	{	HETEREIO
	{	GRAPTO
	{	HETEREIVS
	{	RVFVS PARON
5	{	VS

Clermont-Ganneau *rapport* 1884 p. 98.

1443 Qalaûnyè prope Hierosolyma rep., iam Parisiis.

(NIA)

Clermont-Ganneau *rapport* 1884 p. 62.

IERICHO (*Riha*).

1444 Hierichunte rep., hodie Hierosolymis in monasterio Armeniaco.

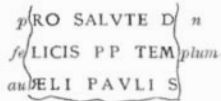
<i>imp. caes. divi</i>	{	Λ N T Θ
<i>f. l. aurelio n.</i>	{	ERO AVG
<i>leg. . . . .</i>	{	E C I T
<i>sub . . . . . com</i>	{	M O D O C O S

Ectypum misit Clermont-Ganneau, qui ed. *rapport* 1884 p. 112 ligno incisam. 3 excidit nomen legionis. — 4 [Com]modus consularis Palaestinae alibi opinor non invenitur.

EMMAVS NICOPOLIS ('Amwâs).

Devictis Iudaeis et deletis Hierosolymis Vespasianus civitatem ibi nullam condidit (ὡς κατέμικτεν ἐκεῖ πόλιν), sed tantummodo in loco qui dicitur Ammaus LX ab Hierosolymis stadiis milites dimissos octingentos collocavit (χωρίον ἔδωκεν εἰς κατοίκησιν). Haec Iosephus ant. 7, 6, 6. Rem publicam vicus is accepit sub Alexandro demum dictam Nicopolin in memoriam opinor victoriae Titi de Iudaeis. Παλαιστίνης Νικόπολις, Eusebius ait (ad a. Abr. 2237) compilans Africanum, ἡ πρότερον Ἐμμαοῦς ἐκτίσθη πόλις πρεσβεύοντος ὑπὲρ αὐτῆς καὶ προισταμένου Ἰουλίου Ἀφρικανοῦ τοῦ τὰ χρονικὰ συγγραφάμενου¹). Et titulum quidem n. 1445 verisimile est Alexandro posteriorem esse. Contra alterum n. 1446 crediderim pertinere ad aliquem ex octingentis illis Hierosolymorum expugnatoribus, quamquam miles is, non veteranus appellatur; nam legionem V Macedonicam notum est et partem fuisse exercitus illius Iudaeici et bello finito in Moesiam remissam esse (Iosephus bell. 7, 5, 13). Vide igitur ne vexillatio eius remanserit Emmaunte.

1445 'Amwâs in basi quadrata magna, iam Parisiis.

Clermont-Ganneau rapport 1884 p. 60 ligno incidit.

Num sit fracta infra, parum coustat.

¹) Nummi qui extant cum nomine Nicopolis, alter anni XLII habens nomen Traiani Germanici Dacici, alter anni LXXII divae Faustinae, plerumque huic oppido Palaestinae tribuuntur, parum recte; id enim et Iosephus diserte ait re publica caruisse et civis eius Africanus ab Alexandro demum id ius accepisse, neque enim contendere debuit Geltzerus (Sex. Iulius Africanus p. 7) vicum re publica carentem non solum Nicopolis vocabulo usum esse, sed adeo nummos percutere potuisse. Immo verum est quod observavit Sauley (*numismatique de la terre sainte* p. 174) confirmavitque mihi nummorum peritissimus existimator Hofmannus Parisinus, priorem certe nummum propter fabricam abiudicandum esse Palaestinae et prae se ferre patriam aut Armeniam aut Commagenen. Accedit, quod ita era recte expeditur; nam ab a. p. Chr. 71 (scilicet ab autumno) Κομμαγηνοὶ καὶ Σαμοσατεῖς τοῦς ἑαυτῶν ἀριθμοῦσι χρόνους (Chr. Pasch. p. 464; Eckhel 3 p. 252). Fuisse eius nominis rem publicam in Commagene cum aliunde non constet, nihil magnopere impedit, quominus ibi quoque Nicopolis aliqua fuerit, nuncupata fortasse ab ipsa illa victoria sane parum cruenta, quam de rege Antiocho Vespasianus a. 72 reportavit.

1446 'Amwâs rep., iam Parisiis.

¹¹¹¹¹¹¹¹¹¹
 ?par(MA · MIL ·
 leg. V · MAC

Clermont-Ganneau *rapport* 1884 p. 61 ligno incidit.
 I vestigia incerta.

Instrumentum.

1447 signaculum aereum rep. in Palaestina, fortasse Ramle, iam Parisiis.

CN / AELI
 OPTATI

Clermont-Ganneau *rapport* 1884 p. 68 ligno incidit.
 Signum post praenomen aperte virgula est, non littera I.

SYRIA.

Dumeir.

1448 ad Eph.V n.1334. Additamentum ad C. n.129 pertinet, non ad n.130.

SELEVCIA Pieriae (p. 34. 973).

1449 Seleuciae *dans le canal sur le roc.*

DIVVS VESPASIANVS
 ET DIVVS TITVS
 F C

Clermont-Ganneau *rapport* 1884 p. 142.

CAPPADOCIA ET GALATIA.

COMAMA Pisidiae (supra p. 581).

Coloniae Inliae Augustae Fidae Comamae restituendi erunt nummi qui adhuc inter Comanenses Cappadociae delituerunt inscripti alii COL · AVG · COMAMA (sic in nummo Pii Mionnet 2, 350, 109 = S. 7, 710, 305; ipsum inspexit Ramsay in nummophylacio Britannico), alii COL · AVG · COMAMENORVM (sic in nummo Severi male edito ab Hubero *Berl. Blätter* 2 a.1865 p. 191; ipsum inspexit idem ibidem; cf. Mionnet S. 7, 711, 308); alii COL · IVL · AVG · G · I · F · COMA[M]ENORV (sic in nummo Caracallae, cuius habemus ectypum; Mionnet 2, 350, 110 = S. 7, 711, 307); qui dicuntur inscripti esse COL C//A-MEN (*Berl. Blätter* l. c.) et COL · IVL · F · COMM (Mionnet S. 7, 710, 306), aut imperfecte aut parum recte lecti sint necesse est.

Viae Cappadociae et Galatiae (supra p. 584).

1450 ad n. 1367. Pro Apollonia Pisidiae nominari debuit Antiochia.

A S I A.

APIA Phrygiae.

1451 Yaliniz Serai tribus horis inter sept. et occ. ab Altantasch, non longe ab Apia.

D I O N Y S I O
A V G   ♂   D I S P
A E L I V S   T r O H I m v s
A M I C O   ♂

Ramsay descripsit.

3 traditur ΤΡΟΨΗΙ mvs.

VI. AEZANI Phrygiae (p. 69. 977).

1452 tabula magna, iacens una cum columnis aliquot ad viam in colle inter Arslan Apa et Gödjeler. Titulum Ramsay indicat pertinuisse ad terminationem factam inter territoria Apianorum et Aezanitanorum Phrygiae.

I I R A P I R I V M P A V
L I N V M P R O C V R S E
P T E M B R E A V G L I b

Ramsay misit a. 1884.

I I (vel P) I (non E) P (vel R) sequente spatio vacuo in lapide esse ait Ramsay. Videtur fuisse: [*terminus positus inter . . . per*] *Ti. (?) Papirium Paulinum procur(ante?) Septembre Aug. li[b.].* Extrema, cum non plus duae litterae deficiant, vix licebit ita interpretari, ut Paulinus procurator evadat, September adiutor eius.

NACOLIA Phrygiae (supra p. 585).

1453 ad Eph. V n. 1370. Πολιτογράφος reperitur in titulis Prusiadis Bithyniae (Lebas-Waddington n. 1178; Perrot *expl. de la Galatie* p. 32) et Ancyrae Galatiae (Ramsay *bull. de corr. hell.* 7 p. 17).

AVGVSTOPOLIS Phrygiae.

1454 Gebejeler, qui vicus est horis tribus a Karahissar orientem versus, prope Augustopolin (Sürmeneh), inter eam et Docimium.

S I I V A N O
S A C R V M
T I B C L V I
B I A N V S
5   C L E G X I I I
G E M P I F I F R V
V O L S O L E

Ramsay descripsit.

Accedit titulus ad non multos quos habemus centurionum frumentariorum legionem enuntiantium (v. Cauer huius Eph. IV p. 458).

1455 Sürmeneh.

V F R V	
R M P	

Ramsay descripsit.

DOCIMIVM Phrygiae (supra p. 586).

1456 Karahissar.

BRADVA E VARO C	p. C. 160
OFF PELAG · CAES	
CLAVDIN B QVA	

LOCO XVIII

5	B / A

Ramsay descripsit.

I pro E traditur L.

1457 Karahissar.

I M P A N T		o	p. C. 161
N I N O N		i i i	et
I M P · V E R O		i i	
C O S O F F		P / e	
5 L A G C A E S			

Ramsay descripsit.

ILIVM (*Hissarlik*) Mysiae.

1458 basis quadrata, cui statua immissa fuit, rep. Kum-Kioi in coemeterio Turcico.

D N
f L C L A V D I V L I A N O
p. f. s e M P E R A V G

Schliemann Troia (1884) p. 264.

Scripta est in litura sublato titulo anteriore. — Traditur sic: DN | L · CLAUD IULIANU | D | IMPER AVF.

1459 Kum-Kioi in coemeterio Turcico.

p R O salute et
V I C T O R I A
d. n. f L · I O V i a n i
p i i f e L I C I s A V G
5 a V R · H E R M O G E N e s u c
p R O C O N S V L · a s i a e

Schliemann Troia (1884) p. 264.

Exemplum imperite factum sic editum est: . . . . . R O U . . . . . | . . . . . V I C T O R . . . . . | . . . . . U R E L · I O U . . . . . | . . . . . L I C I A U G . . . . . | . . . . . U R · H E R M O G E . . . . . | . . . . . O C O N S U L · X · In laterculo praefectorum urbis qui ad a. 309 nominatur *Aurelius Hermogenes* aut idem fuit aut huius pater.

SAMOS insula (p. 85. 982).

1465 base de marbre gris, caractères très allongés. Tigani in campo prope ecclesiam Metamorphoseos.

SOSSIAE · POLLAE · POMPEIVS
FALCO · PROCOS · ASIAE
SANCTISSIMAE VXORI

Carolus Diehl et Mauricius Holleaux *bull. de corr. hell.* 8 p. 465.

Q. Pompeius Sex. f. Falco consul suffectus aetatis Hadrianae pater fuit Q. Pompeii Senecionis Sossii Prisci consulis ordinarii a. 169; matrem eiusdem cum ex nomine filii antea intellectum esset filiam fuisse Q. Sossii Senecionis consulis a. 99. 107, iam ipsum nomen eius Pollae hic titulus addit. Stemma dedimus ad vol. VIII n. 7066.

Viae Asiae (supra p. 64. 591).

1466 ad Eph. V n. 176. Secundis curis ita emendavit extrema Ramsay:
A PRY | M NESSO | III Γ. Est igitur miliarium non tertium decimum, sed tertium.

1467 ad Eph. V n. 1403. Ectypo inspecto emendo Ἐ ΚΩΝΤΑ.

1468 ad Eph. V n. 1404. Ectypum, quod inspexi, quatenus dispicere potui lectionem confirmavit.

ACHAIA.

CORINTHVS (v. supra p. 70).

1469 ad Eph. V n. 195. 'Qui in titulo Bovillensi (Henzen n. 6019) nominatur Q. Licinius ... Modestinus ... Labeo, aut idem est aut familiae eiusdem' Dessau.

1470 ad Eph. V n. 196 v. 4 ante POTEST excidit TRIB.

THEBAE (v. Eph. IV p. 50).

1471 Thebis rep. m. Dec. a. 1881 in fundamentis domus cuiusdam; sed adnotat Foucartus ad aedificandas Thebas quae nunc sunt passim saxa adlata esse ex ruderibus Tanagrae, Thespiarum, Plataeae, itaque de vera origine nequaquam constare. Iacet ante aedes ludimagistri.

ST · VALLIVS · ST · F · LEM · RVFVS	AN·I·OCHVS · ATHENA·DIS
CN · CASTRICIVS · A · F · PAL · MACER	AN·DRO·CLES · ATHENA·DIS
A · CASTRICIVS / f. III · MODESTVS	SAT·RVVS · CAPHISIAE
P · BRVTIVS · / f. QVI · RVFVS	PAMMENVS · CHRYSERMI
5 T · STATIVS TAVRI · L · EROS	L · AMBASIVS ModestVS
L · LICINIVS · FESTVS	L · MARIVS · GRECINVS
T · STATILIVS TAVRI · L · FAVSTVS	ST · VALLIVS · FAVSTVS
C · //////////////// REX	L · AMBASIVS · ILVS
T · STATILIVS · TAVRI · L · FESTVS	
10 SEX · AEMILIVS · PRIMVS	EXACESTVS · MYRTONIS

SEX · APPVLEIO · SEX · POMPEIO · COS · 14 p. C.
PR · IDVS · DECEMBRES · DEDICATA

Foucart *bull. de corr. hell.* 6 (1881) p. 276.

2, 1 ANIOCHVS · ATHENADIS — 2 ATHENADIS traduntur.

Dedicant homines undeviginti, decem ingenui libertinive, magistri fortasse, novem alii libertini servive loco uno vacante, fortasse ministri. Eodem anno d. Sept. 17 cum Augusto honores caelestes decreti sint, probabiliter coniecit Foucartus aram hanc ad id senatu consultum divo recens facta consecratam esse a civibus Romanis quibusdam in Graecia alicubi consistentibus.

TH. MOMMSEN.